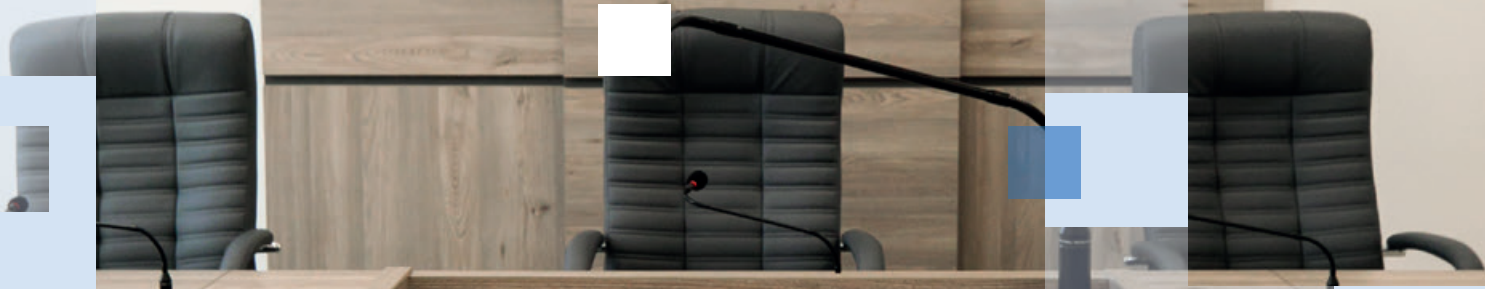
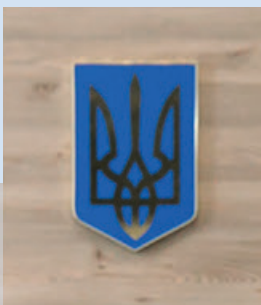




Верховний
Суд



КАСАЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД У 2025 РОЦІ

Цей інформаційно-аналітичний звіт узагальнює основні напрями діяльності КАС ВС у 2025 році й містить систематизоване викладення його інституційних, організаційних та аналітичних аспектів.

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	4
---------------------	---

ПРО СУД	6
Завдання	6
Особливості суду	6
Керівництво суду	8
Суддівський корпус	8
Судові палати	8
Суддівське самоврядування	13
Апарат суду	16
Кадровий потенціал	18

СУДОВА СТАТИСТИКА	20
Загальні показники роботи	20
Позовне провадження	21
Апеляційне провадження	22
Касаційне провадження	22

СУДОВА ПРАКТИКА	24
Правові висновки в зразкових справах	25
Правові висновки судових палат	26
Правові висновки об'єднаної палати	31

ДІЯЛЬНІСТЬ АПАРАТУ СУДУ	32
Організаційне та нормативно- правове забезпечення	33
Управління персоналом	34
Управління документами	38
Забезпечення проведення судових засідань	40
Внутрішня комунікація	41
Здоров'я та безпека	44

ПОДІЇ ТА СПІВПРАЦЯ	45
Дні адміністративної юстиції України	45
Науково-практичні заходи	51
Освітні програми	56
Штучний інтелект і правосуддя	58
Співпраця з Національною школою суддів України	59
Фахові зустрічі	61
Міжнародне співробітництво	65

КОМУНІКАЦІЯ ІЗ СУСПІЛЬСТВОМ	68
Розгляд запитів і звернень громадян	69
Діалог з юридичною спільнотою	70
Дітям про суд	72
Діалог зі студентством	73
Медійна активність	76

ВИСНОВКИ	77
----------------	----

ДОСТУПНИЙ СУД	78
---------------------	----

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ВККСУ — Вища кваліфікаційна комісія суддів України
ВП ВС — Велика Палата Верховного Суду
ВРП — Вища рада правосуддя
ВРУ — Верховна Рада України
ВС — Верховний Суд
ЄС — Європейський Союз
ЄСПЛ — Європейський суд з прав людини

КАС ВС, КАС — Касаційний адміністративний суд
у складі Верховного Суду
КАС України — Кодекс адміністративного судочин-
ства України
КЗпП України — Кодекс законів про працю України
КМУ — Кабінет Міністрів України
КСУ — Конституційний Суд України
ЦВК — Центральна виборча комісія

ВСТУПНЕ СЛОВО



2025 рік став ювілейним для адміністративного судочинства України: минуло 20 років із дня ухвалення КАС України — акта, який започаткував новий етап у розвитку взаємовідносин між особою та державою. Його ухвалення заклало підвалини сучасного адміністративного судочинства, орієнтованого на ефективний, справедливий і незалежний захист прав, свобод та інтересів людини.

За два десятиліття КАС України утвердився як дієвий процесуальний інструмент забезпечення верховенства права та підзвітності публічної влади. Його застосування сприяло формуванню сталої судової практики у сфері публічно-правових відносин і підвищенню довіри суспільства до адміністративної юстиції.

В умовах повномасштабної війни роль адміністративного судочинства істотно зросла. Воно виконує не лише функцію судового захисту прав особи, а й слугує важливим елементом забезпечення правової стабільності та інституційної стійкості держави. Особливої уваги в діяльності КАС ВС приділено захисту прав військовослужбовців, ветеранів війни, учасників бойових дій і членів їхніх сімей, зокрема у спорах щодо реалізації соціальних гарантій.

Поряд із виконанням завдань у складних умовах воєнного стану КАС ВС у 2025 році продовжував активну міжнародну діяльність. Отримання ВС статусу спостерігача в Асоціації державних рад та верховних адміністративних юрисдикцій ЄС стало важливим кроком у напрямі європейської інтеграції та розвитку інституційного діалогу з вищими адміністративними судами держав — членів ЄС.

Судді ВС у КАС брали участь у професійному обміні з іноземними колегами, що сприяло зближенню підходів до тлумачення та застосування права, упровадженню кращих європейських практик і посиленню інституційної спроможності адміністративних судів. Робочі візити до судових інституцій Німеччини, Австрії, Фінляндії, Сполучених Штатів Америки та інших держав мали значення як для професійного розвитку суддів, так і для зміцнення авторитету ВС на міжнародному рівні.

КАС ВС і надалі відіграє ключову роль у забезпеченні єдності судової практики та належного правового захисту в публічно-правових спорах, орієнтуючи адміністративне судочинство на стандарти ЄС і міжнародного права. Важливим напрямом діяльності залишається впровадження сучасних інформаційних технологій, що забезпечують безперервний доступ до правосуддя незалежно від місця перебування учасників судового процесу.

Професійна стійкість і відповідальність суддів та працівників апарату суду є запорукою збереження високих стандартів адміністративного судочинства в Україні. Діяльність суду у 2025 році здійснювалася з усвідомленням особливої ролі правосуддя в умовах воєнного стану та з повагою до внеску Збройних сил України й усіх захисників, які відстоюють суверенітет і незалежність держави.

КАС ВС продовжує виконувати свою місію, спрямовану на утвердження верховенства права, справедливості і європейських демократичних цінностей, у центрі яких перебуває людина, її права та свободи.

Голова Касаційного адміністративного суду
у складі Верховного Суду

Ігор ДАШУТІН

ПРО СУД

КАС ВС є однією з п'яти судових інституцій ВС, утвореного відповідно до Закону України від 02.06.2016 №1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів».

Верховний Суд, у складі якого функціонує Касаційний адміністративний суд, розпочав здійснення правосуддя 15.12.2017. Із цього часу КАС ВС забезпечує касаційний перегляд адміністративних справ, а також здійснює правосуддя як суд першої та апеляційної інстанцій у випадках, визначених процесуальним законом.

ЗАВДАННЯ

Основним завданням КАС ВС є забезпечення сталості і єдності судової практики в адміністративному судочинстві в порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.

Реалізація цього завдання спрямована на ефективний захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, а також прав та інтересів юридичних осіб від порушень із боку суб'єктів владних повноважень у публічно-правових відносинах.

ОСОБЛИВОСТІ СУДУ

Конституційний статус

Відповідно до ст. 125 Конституції України з метою захисту прав, свобод та інтересів особи у сфері публічно-правових відносин в Україні діють адміністративні суди.

Закріплення адміністративних судів на конституційному рівні засвідчує визнання їх ключової ролі в захисті прав людини та підтверджує, що функціонування адміністративної юстиції є визначальною ознакою правової держави.

Суд першої інстанції

У визначених процесуальним законом випадках КАС ВС здійснює розгляд адміністративних справ як суд першої інстанції. Такі справи, як правило, стосуються питань підвищеної суспільної значущості та пов'язані з діяльністю найвищих органів державної влади або реалізацією фундаментальних конституційних процедур.

Зразкові справи

В адміністративному судочинстві застосовується спеціальний механізм забезпечення єдності судової практики — розгляд зразкових справ. Його суть полягає в ухваленні ВС судового рішення в зразковій справі, яке підлягає врахуванню всіма адміністративними судами під час розгляду типових справ.

Рішення в зразковій справі ухвалюється КАС ВС із можливістю подальшого перегляду ВП ВС в порядку, передбаченому процесуальним законом. Застосування цього механізму сприяє однаковому застосуванню норм права та підвищенню передбачуваності судових рішень.

Особливо важливі справи

КАС ВС як суд першої інстанції розглядає адміністративні справи:

- ▶ щодо встановлення ЦВК результатів виборів або всеукраїнського референдуму;
- ▶ про дострокове припинення повноважень народного депутата України;
- ▶ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності ВРУ, Президента України, Рахункової палати, ВРП, ВККСУ;
- ▶ щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють членів ВРП, щодо питань обрання (призначення) на посади членів ВРП, звільнення їх з таких посад;
- ▶ щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів призначення суддів КСУ у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді КСУ, а також Дорадчої групи експертів щодо оцінювання таких кандидатів на посаду судді КСУ;
- ▶ щодо бездіяльності КМУ щодо невнесення до ВРУ законопроекту на виконання (реалізацію) рішення Українського народу про підтримку питання загальнодержавного значення на всеукраїнському референдумі за народною ініціативою.

Розгляд таких справ як судом першої інстанції забезпечує оперативність, авторитетність і правову визначеність у розв'язанні спорів, що мають ключове значення для функціонування держави та реалізації конституційних процедур.

Суд апеляційної інстанції

КАС ВС як суд апеляційної інстанції переглядає рішення, ухвалені Шостим апеляційним адміністративним судом у справах:

- ▶ щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності ЦВК (крім справ щодо встановлення ЦВК результатів виборів або всеукраїнського референдуму), члена цієї

комісії, ухвалених (вчинених) у межах виборчого процесу, а також дій кандидатів на пост Президента України, їхніх довірених осіб;

- ▶ про заборону політичної партії¹;
- ▶ щодо оскарження рішень Національного агентства з питань запобігання корупції про відмову в наданні державного фінансування статутної діяльності політичної партії або про зупинення (припинення) державного фінансування статутної діяльності політичної партії;
- ▶ про припинення релігійної організації.

КАС ВС як суд апеляційної інстанції переглядає рішення апеляційних адміністративних судів у справах:

- ▶ про примусове відчуження з мотивів суспільної необхідності земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені;
- ▶ у спорах за участю суб'єктів владних повноважень щодо проведення аналізу концептуальної записки щодо здійснення публічно-приватного партнерства, проведення аналізу ефективності здійснення публічно-приватного партнерства;
- ▶ у спорах щодо оскарження законності укладення договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору, законності змін, внесених до договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору;
- ▶ у спорах щодо оскарження рішень Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері проведення конкурентних процедур з відбору приватного партнера, концесіонера.

Суд касаційної інстанції

КАС ВС як суд касаційної інстанції переглядає судові рішення місцевих та апеляційних адміністративних судів.

¹ В умовах воєнного стану ці справи підсудні Восьмому апеляційному адміністративному суду.

КЕРІВНИЦТВО СУДУ

КАС ВС очолює його голова — суддя Ігор Дашутін, якого на цю посаду обрали збори суддів ВС у КАС шляхом таємного голосування на чотирирічний строк із 08.12.2025.

З 06.12.2017 до 07.12.2025 КАС ВС очолював суддя Михайло Смокович.

СУДДІВСЬКИЙ КОРПУС

ВРП рішенням від 31.07.2018 №2457/0/15-18 погодила кількість суддів у КАС ВС — 56 штатних одиниць.

На кінець 2025 року фактична чисельність суддів ВС у КАС становила 44 особи. 12 посад суддів є вакантними у зв'язку з виходом суддів у відставку та звільненням у 2020–2025 роках.

СУДОВІ ПАЛАТИ

Відповідно до ч. 5 ст. 37 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у КАС ВС обов'язково створюються окремі палати для розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів; захисту соціальних прав; виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян.





Судова палата з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів

Судову палату з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів очолює суддя Раїса Ханова, яку на цю посаду обрано на третій чотирирічний строк одноголосно шляхом таємного голосування суддів судової палати з 09.12.2025.

До складу судової палати входить 13 суддів.

Судді цієї судової палати здійснюють правосуддя:

- ▶ як суд першої інстанції у справах:
 - щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності ВРУ, Президента України, Рахункової палати, ВРП, ВККСУ;
 - про дострокове припинення повноважень народного депутата України;
 - щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють членів ВРП, щодо питань обрання (призна-

чення) на посади членів ВРП, звільнення їх з таких посад;

- щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів призначення суддів КСУ у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді КСУ, а також Дорадчої групи експертів щодо оцінювання таких кандидатів на посаду судді КСУ;
- ▶ як суд касаційної інстанції у справах:
 - щодо митної справи (крім охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності);
 - щодо зовнішньоекономічної діяльності;
 - про спеціальні заходи щодо демпінгового та іншого імпорту;
 - щодо валютного регулювання і валютного контролю;
 - щодо грошового обігу та розрахунків;
 - щодо адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства.



Судова палата з розгляду справ щодо захисту соціальних прав

Судову палату з розгляду справ щодо захисту соціальних прав очолює суддя Андрій Рибачук, якого на цю посаду обрано на другий чотирирічний строк більшістю голосів суддів судової палати шляхом таємного голосування з 21.05.2023.

До складу судової палати входить 13 суддів.

Судді цієї судової палати здійснюють правосуддя:

- ▶ як суд першої інстанції у справах:
 - щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності ВРУ, Президента України, Рахункової палати, ВРП, ВККСУ;
 - про дострокове припинення повноважень народного депутата України;
 - щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють членів

ВРП, щодо питань обрання (призначення) на посади членів ВРП, звільнення їх з таких посад;

- щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів призначення суддів КСУ у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді КСУ, а також Дорадчої групи експертів щодо оцінювання таких кандидатів на посаду судді КСУ;
- ▶ як суд апеляційної інстанції у справах:
 - про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності;
- ▶ як суд касаційної інстанції у справах:
 - з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики, зокрема щодо організації господарської діяльності, управління об'єктами державної (комунальної) власності, у тому числі про передачу об'єктів права державної та комунальної власності, реалізації спеціальних владних управлінських функцій в окремих галузях економіки, державного регулювання ринків фінансових послуг;
 - щодо регулювання містобудівної діяльності та землекористування;
 - щодо охорони навколишнього природного середовища;
 - щодо реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики;
 - щодо реалізації державної політики у сфері освіти, науки, культури та спорту.



Судова палата з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян

Судову палату з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян очолює суддя Жанна Мельник-Томенко, яку на цю посаду обрано на чотирирічний строк більшістю голосів суддів судової палати шляхом таємного голосування з 08.08.2023.

До складу судової палати входить 13 суддів.

Судді цієї судової палати здійснюють правосуддя:

- ▶ як суд першої інстанції у справах:
 - щодо встановлення ЦВК результатів виборів або всеукраїнського референдуму;
 - щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності ВРУ, Президента України, Рахункової палати, ВРП, ВККСУ;
 - про дострокове припинення повноважень народного депутата України;

- щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють членів ВРП, щодо питань обрання (призначення) на посади членів ВРП, звільнення їх з таких посад;
- щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів призначення суддів КСУ у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді КСУ, а також Дорадчої групи експертів щодо оцінювання таких кандидатів на посаду судді КСУ;
- ▶ як суд апеляційної інстанції у справах:
 - щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності ЦВК (крім рішень, дій або бездіяльності ЦВК щодо встановлення нею результатів виборів чи всеукраїнського референдуму), члена цієї комісії, ухвалених (вчинених) у межах виборчого процесу;
 - щодо дій кандидатів на пост Президента України, їхніх довірених осіб;
 - про заборону політичної партії²;
 - щодо оскарження рішень Національного агентства з питань запобігання корупції про відмову у наданні державного фінансування статутної діяльності політичної партії або про зупинення (припинення) державного фінансування статутної діяльності політичної партії;
 - про припинення релігійної організації;
 - щодо бездіяльності КМУ щодо невнесення до ВРУ законопроекту на виконання (реалізацію) рішення Українського народу про підтримку питання загальнодержавного значення на всеукраїнському референдумі за народною ініціативою;

² В умовах воєнного стану ці справи підсудні Восьмому апеляційному адміністративному суду.

- ▶ як суд касаційної інстанції у справах:
 - щодо виборчого процесу та референдуму;
 - щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав;
 - щодо статусу народного депутата України, депутата місцевої ради, організації діяльності представницьких органів влади;
 - щодо забезпечення функціонування органів прокуратури, адвокатури, нотаріату та юстиції;
 - щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів;
- що виникають з відносин публічної служби;
- про здійснення публічних закупівель;
- щодо державного регулювання цін і тарифів;
- щодо бюджетної системи та бюджетного процесу; державного боргу;
- щодо процедур здійснення контролю Державною аудиторською службою України, державного фінансового контролю;
- щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України.



СУДДІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Суддівське самоврядування є однією з ключових інституційних гарантій забезпечення незалежності суддів і належного функціонування суду. Через механізми суддівського самоврядування вирішуються питання внутрішньої організації діяльності суду, формулюються колегіальні управлінські рішення та забезпечується участь суддів у визначенні засад роботи суду.

Однією з основних форм суддівського самоврядування є збори суддів, на яких розглядаються питання внутрішньої діяльності суду та ухвалюються колективні рішення з питань, віднесених до їх компетенції.

У 2025 році відбулося 6 засідань зборів суддів ВС у КАС, за результатами яких ухвалено 26 рішень.

Під час засідань зборів суддів, зокрема, було заслухано звіт голови КАС ВС Михайла Смоковича щодо діяльності КАС ВС у 2024 році, інформацію секретарів судових палат Раїси Ханової, Андрія Рибачука, Жани Мельник-Томенко про діяльність відповідних судових палат у 2024 році, а також інформацію заступника керівника Апарату ВС — керівника секретаріату КАС Наталії Богданюк щодо діяльності секретаріату КАС ВС та структурних підрозділів Апарату ВС, які здійснюють організаційне забезпечення діяльності суду, за зазначений період.

За результатами розгляду питань порядку денного збори суддів ухвалили рішення про затвердження в новій редакції Положення про збори суддів Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді та Положення про збори суддів судової палати Касаційного адміністративного суду у скла-



ді Верховного Суду. Крім того, внесено низку змін до спеціалізації суддів, персонального складу судових палат, постійних колегій суддів, резервних суддів для постійних колегій суддів, а також обрано суддів до складу об'єднаної палати.

У межах реалізації повноважень суддівського самоврядування збори суддів шляхом таємного голосування обрали суддів до ВП ВС. Зокрема, суддю Тетяну Стрелець обрано до ВП ВС із 22.05.2025 у зв'язку із закінченням повноважень судді ВП ВС Михайла Грицива; суддю Ігоря Дашутіна — з 18.09.2025 у зв'язку зі звільненням судді Євгенії Усенко з посади судді у відставку; суддю Миколу Гімона — з 05.12.2025 у зв'язку з обранням Ігоря Дашутіна головою КАС ВС.

07.12.2025 закінчилися повноваження голови КАС ВС Михайла Смоковича, який обіймав цю посаду з 06.12.2017. У зв'язку із цим 05.12.2025 відбулися збори суддів ВС у КАС, на яких було розглянуто питання щодо обрання голови КАС ВС. За результатами голосування головою КАС ВС із 08.12.2025 обрано Ігоря Дашутіна.



Ще однією формою суддівського самоврядування є Пленум ВС, до складу якого входять усі судді ВС. Під час засідань Пленуму ВС у 2025 році, серед іншого, розглянуто низку звернень до КСУ з питань конституційності окремих положень законів.

Доповідачами з питань щодо конституційності окремих положень законів, які застосовуються адміністративними судами, були голова КАС ВС Михайло Смокович, секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко, а також суддя Альберт Єзеров.



Окремим вектором взаємодії суддів ВС у КАС з органами суддівського самоврядування стала їх участь у робочій групі Ради суддів України. Зокрема, судді Ян Берназюк, Ірина Желтобрюх, Андрій Жук, Володимир Кравчук, Сергій Уханенко узяли участь у розширених засіданнях робочої групи з підготовки Коментаря до оновленого Кодексу суддівської етики.

Під час засідань, які відбулися 21.03.2025, 09-11.05.2025 та 25-27.10.2025 обговорено напрацювання підгруп щодо коментарів до окремих статей Кодексу, уніфікацію понятійного апарату, структуру та стиль документа, а також питання використання міжнародних стандартів і практики ЄСПЛ та національних органів суддівського врядування.

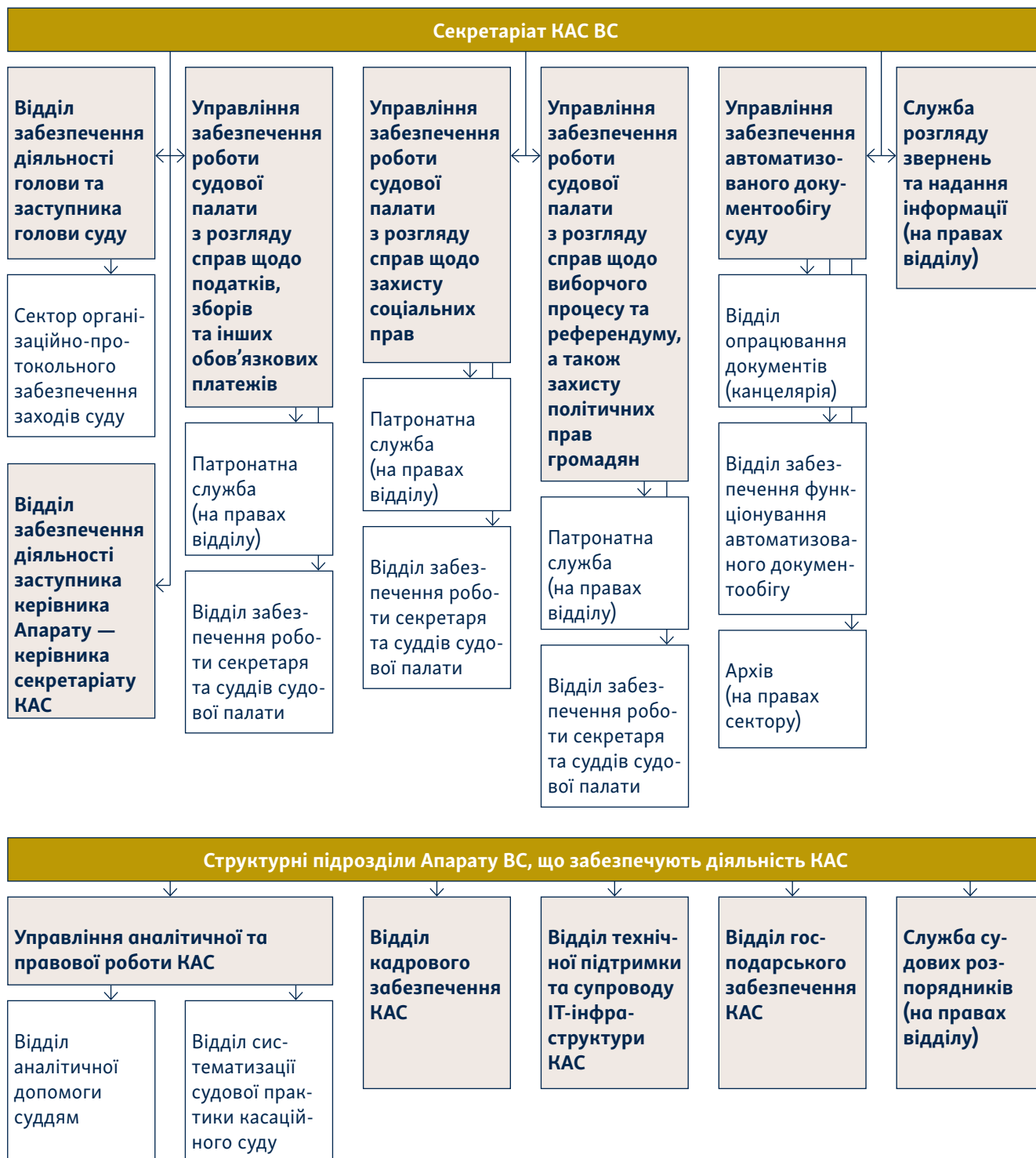
Окрему увагу учасники засідань приділили розмежуванню етичної і юридичної відповідальності суддів, а також етичним аспектам застосування технологій штучного інтелекту в судовій діяльності. За результатами обговорення було узгоджено технічні та змістовні підходи, необхідні для формування цілісної та узгодженої позиції Ради суддів України.

Отже, участь суддів ВС у КАС у роботі органів суддівського самоврядування у 2025 році охоплювала внутрішньоорганізаційні процеси, діяльність на рівні ВС і найвищого органу суддівського самоврядування, що сприяло зміцненню інституційної спроможності судової влади й розвитку професійних та етичних стандартів суддівської діяльності.



АПАРАТ СУДУ

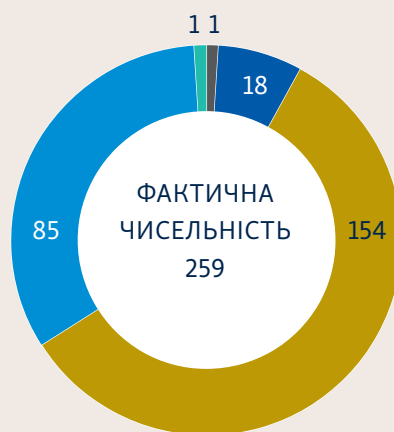
Організаційне забезпечення діяльності КАС ВС здійснює секретаріат суду, який очолює заступник керівника Апарату ВС — керівник секретаріату КАС Наталія Богданюк, структурні підрозділи Апарату ВС, що забезпечують діяльність КАС ВС, у тісній співпраці з іншими самостійними підрозділами Апарату ВС.





- Секретаріат КАС ВС
- Структурні підрозділи Апарату ВС, які здійснюють організаційне забезпечення діяльності КАС

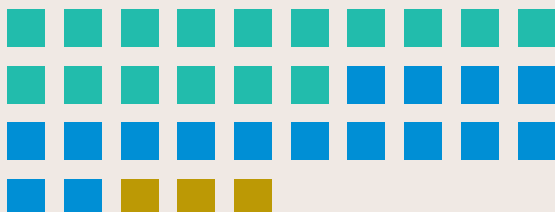
ЗА КАТЕГОРІЯМИ ПОСАД



- Державні службовці категорії «А»
- Державні службовці категорії «Б»
- Державні службовці категорії «В»
- Патронатна служба
- Працівники, які виконують функції з обслуговування

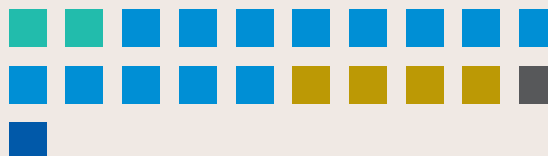
КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

ОСОБИ, ЯКІ МАЮТЬ НАУКОВІ СТУПЕНІ



35 суддів, із них

- ступінь доктора юридичних наук — 16
- ступінь кандидата юридичних наук — 16
- ступінь доктора філософії — 3



21 працівник Апарату, із них

- ступінь доктора юридичних наук — 2
- ступінь кандидата юридичних наук — 13
- ступінь доктора філософії — 5, з них
- 1 — зі спеціальності «Журналістика»
- ступінь кандидата філософських наук — 1

ОСОБИ, ЯКІ МАЮТЬ УЧЕНІ ЗВАННЯ



12 суддів, із них

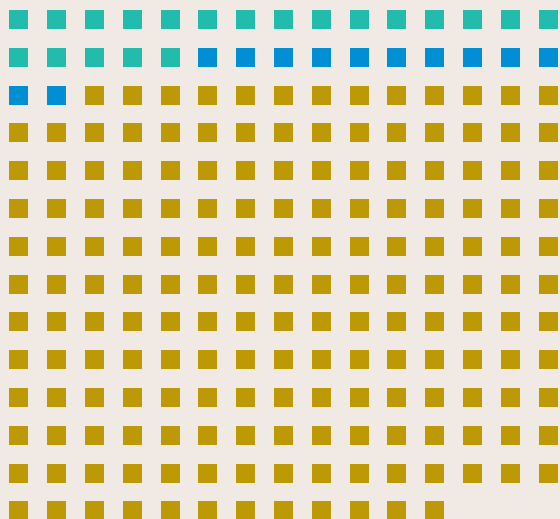
- учене звання професора — 7
- учене звання доцента — 5



6 працівників Апарату, із них

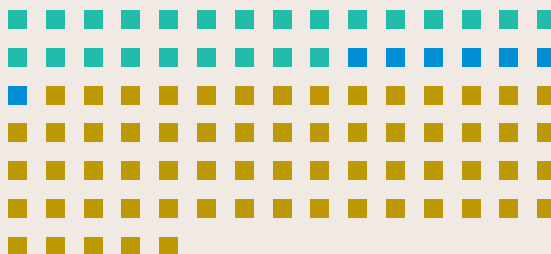
- учене звання професора — 2
- учене звання доцента — 4

ГЕНДЕРНИЙ РОЗПОДІЛ



Жінки — 207, із них

- Судді — 20
- Керівництво Апарату — 12
- Працівники Апарату — 175



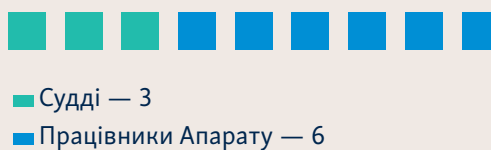
Чоловіки — 96, із них

- Судді — 24
- Керівництво Апарату — 7
- Працівники Апарату — 65

СЕРЕДНІЙ ВІК



ОСОБИ, ЯКІ Є УЧАСНИКАМИ БОЙОВИХ ДІЙ



- Судді — 3
- Працівники Апарату — 6

СУДОВА СТАТИСТИКА

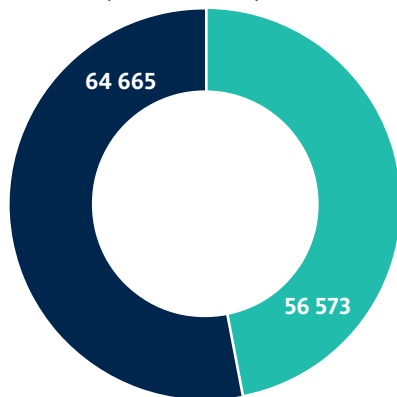
ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ

Упродовж 2025 року до КАС ВС надійшло 57 013 справ і матеріалів, перебувало на розгляді 64 665 справ і матеріалів, розглянуто 56 573 справи та матеріали.

На кінець року не розглянуто 7889 справ і матеріалів.

ПОКАЗНИКИ ЗДІЙСНЕННЯ СУДОЧИНСТВА КАС ВС У 2025 РОЦІ

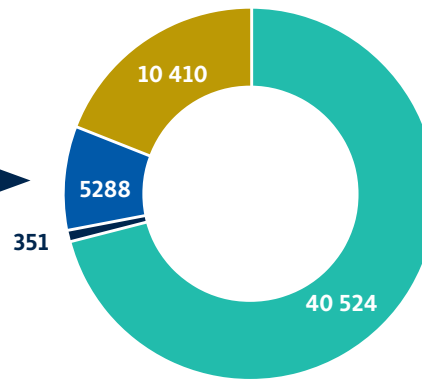
Показники справ і матеріалів, що перебували на розгляді, та їх розгляд



■ 64 665 — перебувало на розгляді справ і матеріалів

■ 56 573 — розглянуто справ і матеріалів

Розгляд справ і матеріалів



■ 40 524 — відмовлено у відкритті провадження

■ 351 — ухвалено інші рішення

■ 5 288 — розглянуто по суті / здійснено перегляд судового рішення

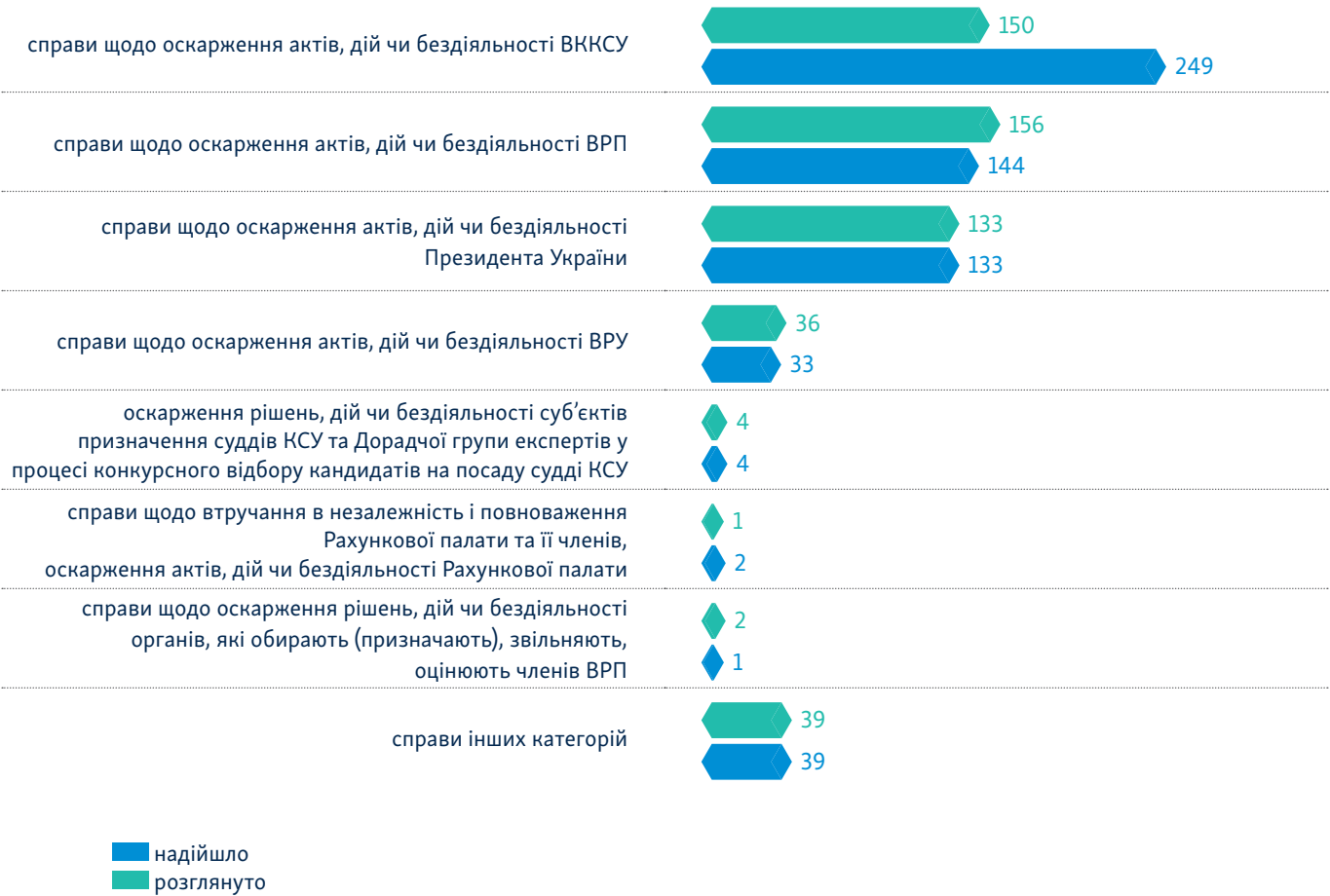
■ 10 410 — повернуто матеріалів

ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Упродовж 2025 року до КАС ВС надійшло 605 позовних заяв (крім подань про розгляд типових справ як зразкових), перебувало на розгляді 976 позовних заяв і адміністративних справ, розглянуто 521 позовну заяву та справу.

На кінець року не розглянуто 454 позовних заяви та справи.

ПОКАЗНИКИ НАДХОДЖЕННЯ ТА РОЗГЛЯДУ СПРАВ І МАТЕРІАЛІВ ЗА КАТЕГОРІЯМИ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ КАС ВС ЯК СУДОМ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ В 2025 РОЦІ



АПЕЛЯЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Упродовж 2025 року на розгляд КАС ВС як суду апеляційної інстанції надійшло 16 справ за апеляційними скаргами, перебувала на розгляді 21 справа, розглянуто 19 справ.

На кінець року не розглянуто 2 справи за апеляційними скаргами.

ПОКАЗНИКИ НАДХОДЖЕННЯ ТА РОЗГЛЯДУ СПРАВ І МАТЕРІАЛІВ ЗА КАТЕГОРІЯМИ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ КАС ВС ЯК СУДОМ АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ У 2025 РОЦІ

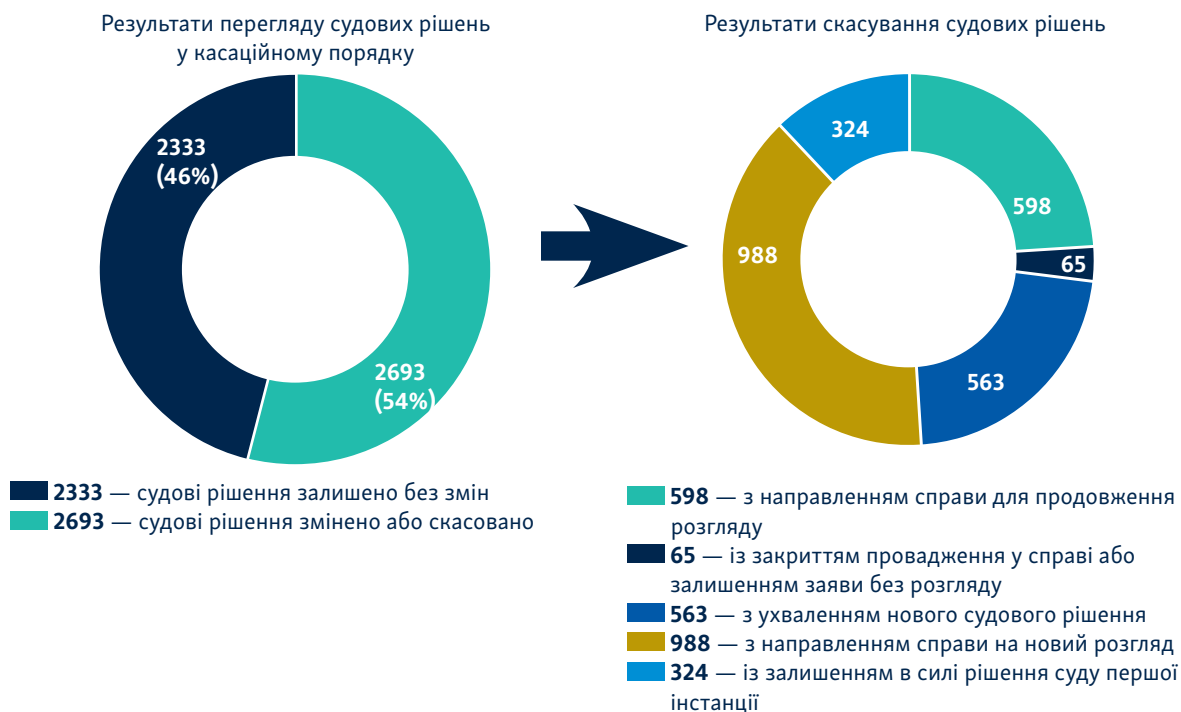


КАСАЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

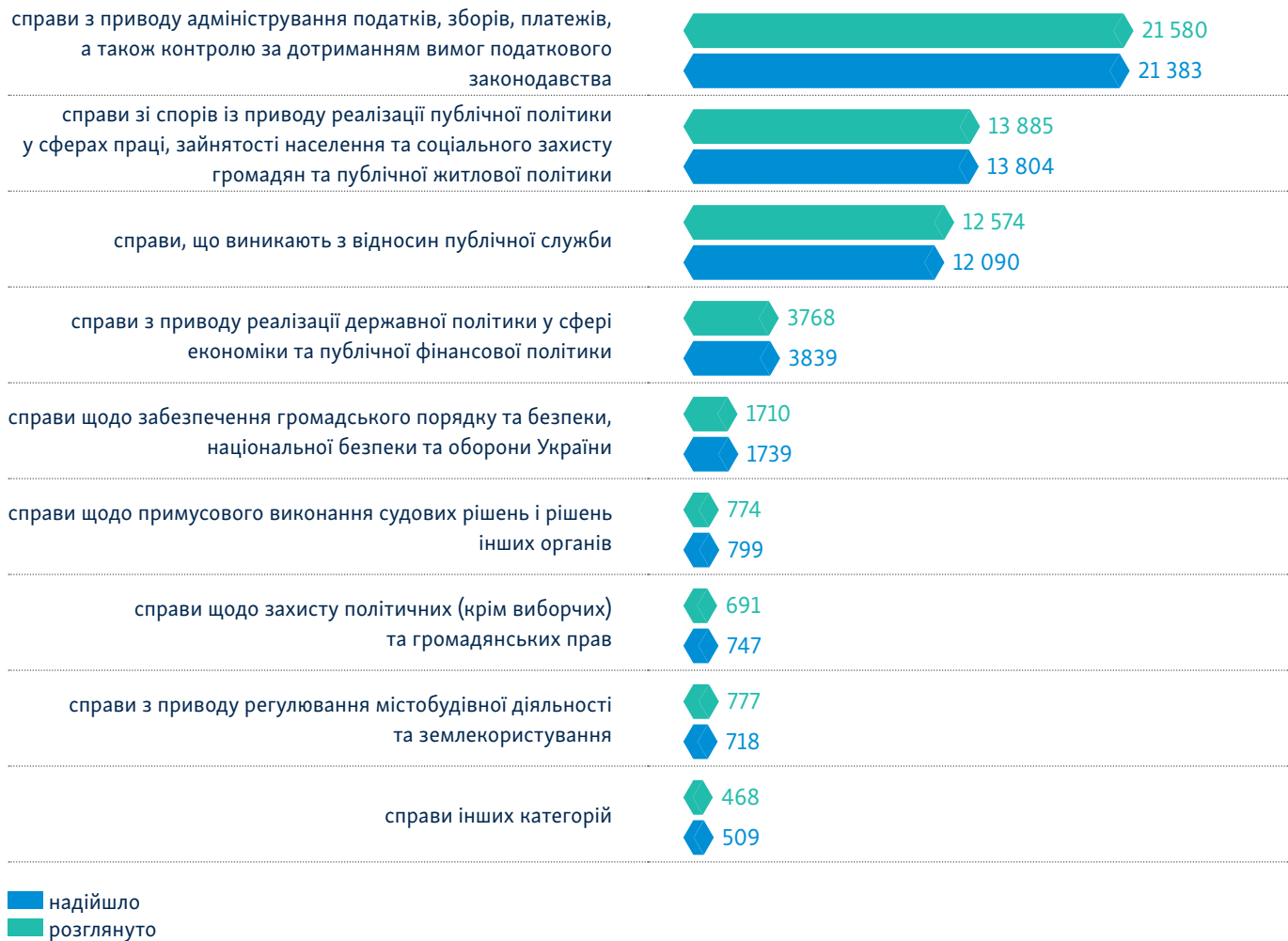
Упродовж 2025 року до КАС ВС надійшло 56 112 касаційних скарг, перебувало на розгляді 63 366 касаційних скарг і справ, розглянуто 55 743 касаційних скарги та справи.

На кінець року не розглянуто 7422 касаційних скарги та справи.

ПОКАЗНИКИ КАСАЦІЙНОГО ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВИХ РІШЕНЬ КАС ВС У 2025 РОЦІ



ПОКАЗНИКИ НАДХОДЖЕННЯ ТА РОЗГЛЯДУ СПРАВ І МАТЕРІАЛІВ ЗА КАТЕГОРІЯМИ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ КАС ВС ЯК СУДОМ КАСАЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ У 2025 РОЦІ





СУДОВА ПРАКТИКА

Відповідно до ст. 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» висновки щодо застосування норм права, викладені у постановках ВС, є обов'язковими для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права.

Стаття 36 цього Закону встановлює, що ВС забезпечує однакове застосування норм права судами різних спеціалізацій у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.

Висновки щодо застосування норм права, викладені в постановках ВС, ураховуються іншими судами при застосуванні таких норм права.

Згідно з процесуальним законом в адміністративному судочинстві механізмами забезпечення єдності судової практики є розгляд зразкових справ, розгляд справ судовою палатою, об'єднаною палатою та ВП ВС.

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ В ЗРАЗКОВИХ СПРАВАХ

Упродовж 2025 року на розгляді в КАС ВС перебувало 3 зразкових справи, з яких 2 справи розглянуто по суті.

На кінець року не розглянуто 1 справу.

Про відсутність права у військовослужбовців на доплату до пенсії в розмірі 2000,00 грн та індексацію пенсії у зв'язку з її перерахунком на підставі рішення суду

Перерахунок пенсії військовослужбовця на підставі рішення суду з урахуванням розмірів посадового окладу та окладу за спеціальним званням, визначених шляхом множення розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом України про державний бюджет на 01.01.2021, 01.01.2022, 01.01.2023, на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1, 12, 13, 14 до постанови КМУ від 30.08.2017 №704 «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб», є таким перерахунком пенсії з підвищенням, який відповідно до абз. 3 п. 1 постанови КМУ від 14.07.2021 №713 «Про додатковий соціальний захист окремих категорій осіб» і постанов КМУ від 16.02.2022 №118 «Про індексацію пенсій та заходи щодо підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення у 2022 році», від 24.02.2023 №168 «Про індексацію пенсій та заходи щодо підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення у 2023 році» є правомірною підставою для не виплати доплати до пенсії в розмірі 2000,00 грн та індексації за 2022, 2023 роки.

Рішення КАС ВС від 16.12.2024 у справі
№400/6254/24

- <https://reyestr.court.gov.ua/Review/123793985>

Постанова ВП ВС від 13.03.2025 у справі
№400/6254/24

- <https://reyestr.court.gov.ua/Review/126486062>



Про розмір щорічної разової грошової виплати до Дня Незалежності України особам з інвалідністю внаслідок війни у 2023 році

Щорічна разова грошова виплата до Дня Незалежності України особам з інвалідністю внаслідок війни у 2023 році, передбачена ч. 5 ст. 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», не є елементом конституційного права на соціальний захист, а має допоміжний характер і встановлюється як додаткова пільга. З урахуванням цього ВРУ має право змінювати умови та порядок її надання залежно від фінансово-економічної ситуації, зокрема делегувати КМУ повноваження визначати її розмір. Відтак зменшення розміру цієї виплати у 2023 році відповідно до постанови Уряду є правомірним і не порушує вимог ст. 22 Конституції України.

Рішення КАС ВС від 05.03.2024 у справі
№440/14216/23

- <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117451511>

Постанова ВП ВС від 14.05.2025 у справі
№440/14216/23

- <https://reyestr.court.gov.ua/Review/127680293>



ПРАВОВІ ВИСНОВКИ СУДОВИХ ПАЛАТ

Суд, який розглядає справу в касаційному порядку в складі колегії суддів, передає справу на розгляд палати, до якої входить така колегія, якщо ця колегія вважає за необхідне відступити від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного в раніше ухваленому рішенні ВС у складі колегії суддів із цієї самої палати або в складі такої палати.

Упродовж 2025 року в складі судових палат в 11 справах здійснено касаційний перегляд судових рішень і 7 справ на кінець року не розглянуто.

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ СУДОВОЇ ПАЛАТИ З РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЩОДО ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ ТА ІНШИХ ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ

Про мораторій на штрафи за податкові правопорушення під час воєнного стану

Мораторій на штрафи, запроваджений у зв'язку з пандемією, припиняється з введенням воєнного стану, а застосування змін у Податковому кодексі України щодо штрафів не поширюється на правопорушення, що сталися до набрання чинності новими нормами (з 27.05.2022).

Постанова від 26.02.2025 у справі №200/4768/23

- <https://reyestr.court.gov.ua/Review/125892977>



Про вплив форс-мажорних обставин на нарахування пені за порушення строків розрахунків за валютними операціями в умовах воєнного стану

Форс-мажорні обставини, зокрема воєнний стан, автоматично не звільняють від відповідальності за порушення строків виконання зобов'язань на підставі зовнішньоекономічних контрактів, якщо не доведено причинно-наслідковий зв'язок між ними та порушеннями.

Постанова від 27.02.2025 у справі №520/2941/24

- <https://reyestr.court.gov.ua/Review/125625766>



ПРАВОВІ ВИСНОВКИ СУДОВОЇ ПАЛАТИ З РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЩОДО ЗАХИСТУ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ

Про індексацію пенсії із застосуванням коефіцієнтів збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні за 2018–2020 роки

Під час проведення перерахунку пенсій, призначених у 2020–2023 роках згідно із Законом України від 09.07.2003 №1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», у зв'язку зі щорічною індексацією збільшенню підлягає показник середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, який ураховується для обчислення пенсії, як це передбачено ч. 2 ст. 42 цього Закону.



Постанова від 16.04.2025 у справі №200/5836/24

► <https://reyestr.court.gov.ua/Review/126667395>

Про відсутність у роботодавця права на апеляційне оскарження судових рішень у пенсійних спорах про призначення пільгової пенсії

У справах, де позивачем є фізична особа, відповідачем — орган Пенсійного фонду України, а предмет спору стосується визнання протиправним рішення про відмову в призначенні пенсії особі на пільгових умовах зі зниженням пенсійного віку на підставі Закону України від 05.11.1991 №1788-XII «Про пенсійне забезпечення», роботодавець, у якого працювала особа та в якого відповідно виникає обов'язок з відшкодування фактичних витрат на виплату й доставку пільгової пенсії, не має права на апеляційне оскарження такого судового рішення.



Постанова від 13.05.2025 у справі №420/16041/23

► <https://reyestr.court.gov.ua/Review/127342982>

Про строк звернення до суду в пенсійних спорах, пов'язаних із визнанням неконституційними норм закону

Звернення до суду з позовом, який обґрунтовано посиланням на визнання рішенням КСУ неконституційними окремих положень закону, якими врегульовувалися спірні правовідносини, не змінює правил обрахунку строків звернення до адміністративного суду, визначених процесуальним законом, з огляду на що в спорах щодо перерахунку та виплати пенсій, які виникли у зв'язку з визнанням неконституційними норм закону, які врегульовували спірні правовідносини, застосовується шестимісячний строк звернення до адміністративного суду, визначений ч. 2 ст. 122 КАС України.



Постанова від 21.10.2025 у справі №460/10097/24

► <https://reyestr.court.gov.ua/Review/131232781>

Про порядок визначення розміру додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров'ю особам з інвалідністю, які належать до потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи

Додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю особам з інвалідністю, які належать до потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи категорії 1, має нараховуватися та виплачуватися в порядку та розмірах, визначених ст. 50 Закону України від 28.02.1991 №796-XII «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», у редакції Закону України від 06.06.1996 №230/96-ВР «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», оскільки вона за своєю суттю є додатковою соціальною гарантією для осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, і становить невід'ємну складову позитивного обов'язку держави забезпечити особам з інвалідністю із числа таких постраждалих посилений соціальний захист, у зв'язку із чим обмеження такого права є неприпустимим.

Постанова від 04.11.2025 у справі №580/5022/24

- <https://reyestr.court.gov.ua/Review/131523589>



Про визначення розміру доплат за науковий ступінь і вчене звання під час перерахунку пенсій військовослужбовцям

Розмір доплат за науковий ступінь і вчене звання, що враховується під час перерахунку пенсій, призначених відповідно до Закону України від 09.04.1992 №2262-XII «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», визначається виключно на підставі спеціальних нормативно-правових актів, що регулюють питання соціального забезпечення військовослужбовців, зокрема відповідно до положень постанови КМУ від 30.08.2017 №704 «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» і Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних сил України та деяким іншим особам, затвердженого наказом Міністра оборони України від 07.06.2018 №260. Водночас положення ч. 2 ст. 59 Закону України від 01.07.2014 №1556-VII «Про вищу освіту» не застосовуються.

Постанова від 04.11.2025 у справі №420/12420/24

- <https://reyestr.court.gov.ua/Review/131522681>



ПРАВОВІ ВИСНОВКИ СУДОВОЇ ПАЛАТИ З РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЩОДО ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ ТА РЕФЕРЕНДУМУ, А ТАКОЖ ЗАХИСТУ ПОЛІТИЧНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН

Про строк звернення до суду з вимогами щодо стягнення заробітної плати (грошового забезпечення) з урахуванням унесених до ст. 233 КЗпП України змін і скасування карантину

У спрах із вимогами про стягнення заробітної плати (грошового забезпечення) застосовується тримісячний строк звернення до суду на підставі ст. 233 КЗпП України в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин», який набрав чинності з 19.07.2022, за умови виникнення спірних правовідносин із цієї дати. Якщо ж спірні правовідносини мали місце до 19.07.2022, то вони врегульовуються положеннями ст. 233 КЗпП України в попередній редакції, без обмеження права особи на звернення до суду будь-яким строком. Водночас відлік тримісячного строку звернення до суду зі справами, визначеними ст. 233 КЗпП України, почався 01.07.2023 — після скасування карантину постановою КМУ від 27.06.2023 №651.

Постанова від 21.03.2025 у справі №460/21394/23

► <https://reyestr.court.gov.ua/Review/126036858>



Про строк звернення до суду в спрах щодо виплати додаткової винагороди військовослужбовцям після 19.07.2022

У спрах щодо виплати грошового забезпечення військовослужбовцям, зокрема додаткової винагороди, передбаченої постановою КМУ від 28.02.2022 №168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану», після 19.07.2022 підлягає застосуванню тримісячний строк звернення до суду, визначений ст. 233 КЗпП України. Ця норма є спеціальною щодо ч. 5 ст. 122 КАС України та підлягає застосуванню під час визначення строків звернення до суду з вимогами про стягнення належних працівникові виплат під час проходження ним публічної служби.

Постанова від 19.11.2025 у справі №420/27284/24

► <https://reyestr.court.gov.ua/Review/131921912>



Про відсутність права особи на виплату вихідної допомоги при звільненні в разі набрання законної сили судовим рішенням про поновлення її на роботі

Поновлення працівника на роботі на підставі судового рішення, яке набрало законної сили, та виплата йому середнього заробітку за час вимушеного прогулу відповідно до ст. 235 КЗпП України вказує на відсутність права на виплату вихідної допомоги при звільненні, передбачену ст. 44 КЗпП України, оскільки відсутній факт остаточного припинення трудових відносин та досягнута ключова мета вихідної допомоги — компенсація втрати доходу у зв'язку зі звільненням не з вини працівника. Також за таких обставин не підлягає задоволенню і вимога про стягнення середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні відповідно до ст. 117 КЗпП України як похідна від вимоги про виплату вихідної допомоги.

Постанова від 19.12.2025 у справі №640/8468/20

- <https://reyestr.court.gov.ua/Review/132767747>



Про належного відповідача у спрах щодо стягнення середнього заробітку за час затримки виконання судового рішення про поновлення прокурора на посаді

Оскільки стягнення середнього заробітку за час затримки виконання рішення суду про поновлення на посаді є спеціальним видом відповідальності роботодавця, а саме особи, яка зобов'язана судовим рішенням та/або з огляду на закон видати наказ про поновлення незаконно звільненого працівника на посаді, то належним відповідачем, який, відповідно до ст. 236 КЗпП України, має нести відповідальність за затримку виконання рішення суду про поновлення працівника на посаді, є уповноважений орган (його посадова особа), до повноважень якого, з огляду на відповідний закон, належить вирішення питання про поновлення працівника на посаді. У розумінні ст. 236 КЗпП України власником (уповноваженим органом), який має обов'язок видати наказ (розпорядження) про поновлення прокурора на адміністративній посаді, є Генеральний прокурор, а отже, витрати щодо виплати середнього заробітку за час затримки виконання судового рішення про поновлення його на посаді повинен нести саме Офіс Генерального прокурора як установа, у якій Генеральний прокурор виконує свої управлінські функції та яка є головним розпорядником бюджетного фінансування, а тому є належним відповідачем у таких спрах.

Постанова від 19.12.2025 у справі №260/8573/23

- <https://reyestr.court.gov.ua/Review/132767736>



ПРАВОВІ ВИСНОВКИ ОБ'ЄДНАНОЇ ПАЛАТИ

Упродовж 2025 року об'єднана палата діяла в складі таких суддів: Ігоря Дашутіна (з 08.12.2025), Андрія Загороднюка, Наталії Коваленко, Жанни Мельник-Томенко, Ігоря Олендера, Андрія Рибачука, Михайла Смоковича (до 07.12.2025), Раїси Ханової.

Цього року об'єднана палата розглянула 1 справу, у якій закрила касаційне провадження, та 1 справу повернула колегії суддів для продовження розгляду.

На кінець року не розглянуто 3 справи.





ДІЯЛЬНІСТЬ АПАРАТУ СУДУ

Цифровізація судових процесів стала невід'ємною частиною щоденної діяльності: електронний суд, електронний документообіг і дистанційні форми участі в судових засіданнях забезпечують оперативність і доступність правосуддя. Працівники суду відіграють важливу роль у забезпеченні безперебійної роботи суду, організації судового розгляду, зберігаючи в умовах воєнного стану стійкість, гнучкість та орієнтацію на потреби суддів та учасників судового процесу.

Постійне навчання, упровадження змін у законодавстві та нових технологій у 2025 році, як і раніше, були важливими складовими професійної діяльності працівників суду.

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Організаційне та нормативно-правове забезпечення діяльності секретаріату КАС ВС є важливим елементом системи управління, спрямованим на забезпечення безперервності роботи суду, упорядкованості внутрішніх процесів і належного виконання покладених на суд завдань.

Упродовж звітнього року в секретаріаті КАС ВС організовано та проведено 16 нарад за участю заступника керівника Апарату ВС — керівника секретаріату КАС та керівників структурних підрозділів. Під час цих нарад обговорювалися питання планування роботи секретаріату суду й виконання запланованих заходів, організації та оптимізації робочих процесів і робочого простору, забезпечення ведення електронного документообігу, а також організації роботи суду та проведення судових засідань в умовах тривалої відсутності електропостачання.

Окрему увагу під час нарад було приділено питанням дотримання правил особистої безпеки та належної комунікації працівників у період дії воєнного стану, забезпечення економного режиму використання ресурсів і бюджетних коштів, організації заходів із підвищення рівня професійної компетентності працівників суду, дотримання правил етичної поведінки, висування кандидатур для відзначення відомчими відзнаками, а також розгляду проблемних питань, що виникали під час роботи, і визначення шляхів їх вирішення.

Наради за результатами роботи у 2024 році та першому півріччі 2025 року проведено за участю голови КАС ВС Михайла Смоковича, що забезпечило безпосередній управлінський супровід ключових організаційних рішень.

З метою підвищення ефективності управління в Апараті ВС та секретаріаті КАС ВС у звітному періоді підготовлено пропозиції до організаційно-розпорядчих документів ВС. Зазначені пропозиції стосувалися, зокрема, питань організації діловодства, роботи із заявами про повернення судового збору за судовими рішеннями ВС, проведення класифікації посад державної служби, організації та функціонування системи внутрішнього контролю в Апараті ВС.

Крім того, у межах нормативно-правового забезпечення діяльності суду опрацьовано питання щодо реалізації заходів для усунення ідентифікованих та оцінених самостійними структурними підрозділами (суб'єктами внутрішнього контролю) ризиків у їхній діяльності, а також щодо оцінювання корупційних ризиків.

Отже, організаційне та нормативно-правове забезпечення у звітному періоді було спрямоване на системне впорядкування внутрішніх процесів, підвищення управлінської ефективності та забезпечення стійкості функціонування КАС ВС в умовах підвищених організаційних і безпекових викликів.

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Управління персоналом у КАС ВС у 2025 році, як і в попередні роки, було спрямовано на формування професійного, доброчесного та стабільного кадрового складу. Робота з персоналом охоплювала питання добору й оформлення працівників, адаптації новопризначених осіб, підвищення кваліфікації, оцінювання службової діяльності та забезпечення кар'єрного супроводу.

Розподіл призначень і звільнень за структурними підрозділами свідчить, що до секретаріату КАС ВС призначено 22 працівники, звільнено 26 осіб; до структурних підрозділів Апарату ВС, які здійснюють організаційне забезпечення діяльності КАС ВС, призначено 1 особу та звільнено 1 особу. Загалом у звітному році зафіксовано 23 призначення і 27 звільнень.



- Секретаріат КАС ВС
- Структурні підрозділи Апарату ВС, які здійснюють організаційне забезпечення діяльності КАС

Аналіз кадрових змін за категоріями посад свідчить, що серед призначених працівників були 20 державних службовців категорії «В», 3 працівники патронатної служби, серед звільнених — 22 державні службовці категорії «В», 4 працівники патронатної служби та 1 працівник, який виконує функції з обслуговування. Призначення та звільнення державних службовців категорії «Б» у звітному році не здійснювалося.



Оцінювання службової діяльності державних службовців у звітному році проводилося відповідно до встановлених вимог і залишалося ключовим інструментом забезпечення належного виконання ними посадових обов'язків. Під час оцінювання враховувалися показники результативності, ефективності та якості роботи, дотримання правил етичної поведінки, вимог антикорупційного законодавства, а також виконання індивідуальних програм професійного розвитку.

З метою системного моніторингу стану виконання завдань і досягнення ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності державними службовцями, які займають посади державної служби категорій «Б» і «В», керівники структурних підрозділів на виконання протокольного рішення від 30.03.2021 №9 щокварталу проводили співбесіди з державними службовцями. За результатами таких співбесід складали звіти за погодженою формою.

У листопаді 2025 року оцінювання службової діяльності пройшли 153 державні службовці, з яких 150 осіб отримали відмінну оцінку та 3 особи — позитивну.

Упродовж 2025 року було забезпечено належне виконання вимог щодо підвищення професійної компетентності державних службовців і помічників суддів. Щокварталу здійснювався моніторинг виконання індивідуальних програм підвищення рівня професійної компетентності.

У звітному періоді 172 державні службовці проходили навчання на онлайн-платформах Національного агентства з питань державної служби, НШСУ та «Дія.Освіта». Із них 120 осіб пройшли підвищення кваліфікації, що проводиться не рідше одного разу на три роки, та отримали відповідні сертифікати.

Крім того, упродовж року для помічників суддів НШСУ на онлайн-платформі ZOOM провела низку заходів, зокрема:

- ▶ семінар-практикум «Закони України “Про адміністративну процедуру” та “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Закону України “Про адміністративну процедуру”»: зміст та особливості застосування» (29.01.2025);
- ▶ семінар «Нова концепція ЄСІТС. Електронний документообіг. Фіксація судового процесу технічними засобами» (31.01.2025);
- ▶ заходи з підготовки та підвищення рівня кваліфікації помічників суддів (07.02.2025, 12.02.2025, 21.02.2025, 28.02.2025), водночас двічі — 07.02.2025 та 21.02.2025 — лекції проводили судді ВС у КАС безпосередньо в приміщенні суду.



Загалом за результатами проведення заходів із підвищення кваліфікації впродовж звітного періоду працівники суду отримали 379 сертифікатів.

У 2025 році поза межами виконання індивідуальних програм професійного розвитку працівники суду також проходили навчання з інших питань, пов'язаних із здійсненням повноважень. Зокрема, Державне підприємство «Інформаційні судові системи» протягом року провело для працівників суду спеціалізовані курси та семінари, серед яких:

- ▶ спеціалізований курс «Особливості роботи з електронним виконавчим документом» (21.01.2025);
- ▶ семінар «Робота з підсистемами відеоконференцз'язку ЄСІТС» (28.01.2025);
- ▶ семінар «КП “ДСС”: виготовлення документів судочинства» (08.05.2025);
- ▶ семінар «КП “ДСС”: реєстрація справ» (25.07.2025);
- ▶ спеціалізований курс «Удосконалення практичних навичок користування КП “ДСС”» (27.08.2025).

З метою сприяння адаптації та професійному розвитку працівників, яких уперше призначено на державну службу, призначено або переведено на іншу посаду державної служби, а також осіб, які розпочали виконання службових обов'язків після відпустки для догляду за дитиною, завершення військової служби тощо, у 2025 році проведено 11 ввідних тренінгів для 26 працівників.

Такі тренінги проводяться протягом першого місяця роботи новопризначеного працівника та є обов'язковою складовою підготовчого етапу процесу його адаптації до роботи в суді.

У 2025 році, відповідно до вимог ст. 36 Закону України «Про державну службу», організовано складення Присяги державного службовця 4 працівниками. Виголошення Присяги відбувалося публічно в присутності заступника керівника Апарату ВС — керівника секретаріату КАС Наталії Богданюк, працівників структурних підрозділів, до яких призначено державних службовців, а також представників відділу кадрового забезпечення.

Отже, система управління персоналом у 2025 році поєднувала кадрове планування, оцінювання результатів службової діяльності, системне підвищення професійної компетентності та заходи з адаптації персоналу, що в комплексі сприяло забезпеченню стабільності кадрового складу та належному виконанню завдань суду.



УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТАМИ

У 2025 році система управління документами була спрямована на подальше розширення використання цифрових інструментів упродовж усього циклу проходження документів — від їх реєстрації до архівного зберігання. Основними пріоритетами у сфері документ-менеджменту були своєчасність обробки документів, достовірність даних, інформаційна безпека, а також неухильне дотримання встановлених строків і процедур.

Упродовж звітного року в суді опрацьовано та зареєстровано 155 434 документи, серед яких: 56 113 касаційних скарг, 16 апеляційних скарг, 619 адміністративних позовів, 52 заяви про визначення підсудності справ, 34 заяви за нововиявленими обставинами, 66 заяв за виключними обставинами, 5518 судових справ, 46 240 інших процесуальних документів (заяв, клопотань тощо), 23 972 поштових повідомлення (зворотних повідомлення), а також 22 804 документи загального діловодства.

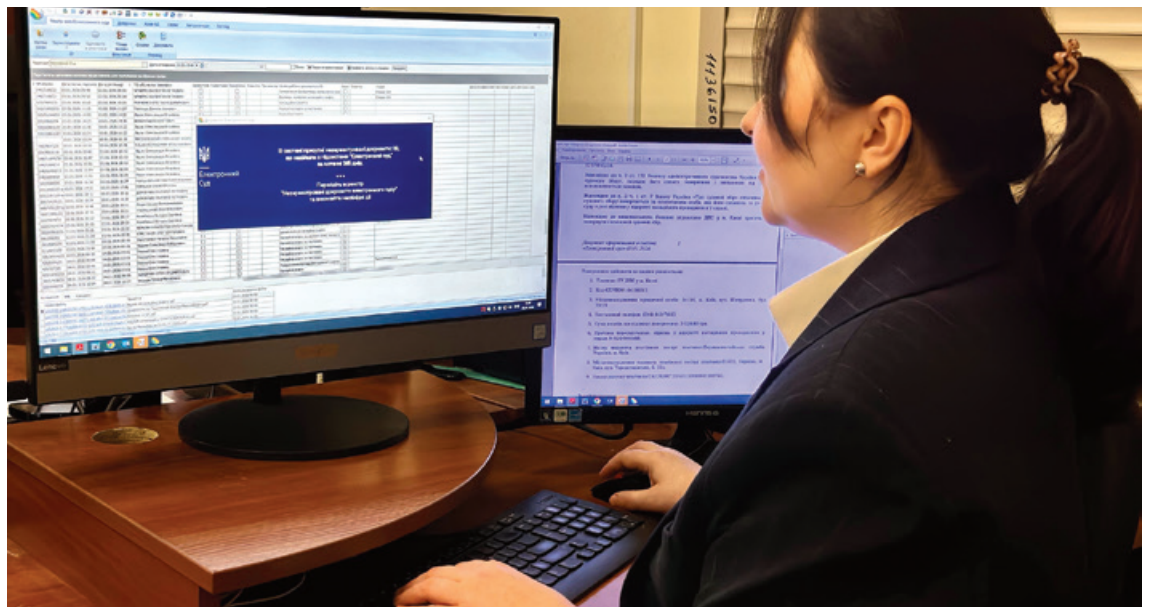
У 2025 році суд відправив 44 146 одиниць кореспонденції, з яких 3437 — рекомендовані, 23 212 — з повідомленням про вручення, 2186 — передані кур'єром, 2690 — посилки та бандеролі, 109 — передані фельд'єгерським зв'язком, 12 512 — надіслані засобами

електронного зв'язку. Надсилання простої кореспонденції у звітному році не здійснювалося.

Велику роль у забезпеченні ефективного документообігу відіграє підсистема «Електронний суд», завдяки якій учасники судового процесу взаємодіють із КАС ВС онлайн. За допомогою електронного кабінету та електронного підпису учасники проваджень мають можливість оперативно створювати й надсилати процесуальні документи в електронному вигляді, отримувати документи від суду, сплачувати судовий збір, відстежувати хід справ і дистанційно отримувати судові рішення.

Порівняно з 2024 роком, у звітному періоді кількість документів, що надійшли до суду через підсистему «Електронний суд», збільшилася на майже 20 тисяч.

Аналіз надходження документів із використанням підсистеми «Електронний суд» у 2023–2025 роках засвідчує зростання кількості касаційних скарг (із 16 340 у 2023 році до 44 015 у 2025 році), адміністративних позовів (із 47 до 300 відповідно), інших процесуальних документів (з 10 290 до 30 126). Загальна кількість електронних документів зросла з 26 688 у 2023 році до 74 472 у 2025 році.



Одночасно спостерігається великий обсяг документів, які суд надсилає учасникам проваджень із використанням підсистеми «Електронний суд». У 2025 році таким способом надіслано 1 666 371 документ, серед яких 322 937 судових рішень, 68 731 повістка, 9955 протоколів судових засідань, 212 508 процесуальних документів, унесених до автоматизованої системи діловодства суду, та 1 052 240 інших процесуальних документів.

У межах оптимізації процесів управління кореспонденцією в суді продовжено впровадження оформлення вихідної поштової кореспонденції з використанням прикладного програмного інтерфейсу API АТ «Укрпошта». Це рішення забезпечує автоматичну перевірку правильності поштових адрес, присвоєння унікальних штрихових кодових ідентифікаторів, формування списків згрупованих поштових відправлень і супровідної документації безпосередньо в програмі «Діловодство спеціалізованого суду».

Завдяки активному використанню підсистеми «Електронний суд» значну кількість документів, що в попередні роки надсилалася в паперовому вигляді засобами поштового зв'язку АТ «Укрпошта», у 2025 році надіслано в електронному форматі. Це сприяло суттєвому зменшенню витрат на поштові послуги.

Зокрема, у 2025 році порівняно з 2024 роком КАС ВС заощаджено понад 1 мільйон гривень, витрачених на оплату послуг поштового зв'язку. Динаміка зменшення кількості листів із повідомленням про вручення та відповідних витрат підтверджує ефективність упроваджених цифрових рішень: кількість таких листів зменшилася з 81 822 у 2023 році до 23 212 у 2025 році, а сума витрат — із 4 938 145,90 до 2 076 468 гривень.

Крім того, КАС ВС систематично впроваджує інноваційні електронні інструменти в судочинстві, активно застосовує наявні цифрові рішення та сприяє їх поширенню серед інших судів.

У 2025 році суд підтримав прогресивні ініціативи АТ «Укрпошта», з якою підтримує тісну співпрацю. Зокрема, запроваджено використання електронних марок у форматі QR-кодів для надсилання процесуальних документів учасникам провадження, які перебувають за кордоном. Упровадження цього рішення усунуло необхідність обліку поштових марок, проведення їх інвентаризації та подання звітності щодо використання.

Загалом КАС ВС послідовно реалізує стратегічний курс на цифровізацію судочинства, активно долучається до відповідних проєктів і готовий бути лідером у впровадженні передових електронних сервісів й управлінських рішень у сфері документообігу.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ

Забезпечення проведення судових засідань є одним із ключових процесів діяльності секретаріату КАС ВС. Воно охоплює комплекс організаційних, технічних та інформаційних заходів, спрямованих на належну підготовку й проведення судового розгляду, координацію учасників процесу, дотримання процесуальних строків і повне та своєчасне фіксування судових дій.

Завдяки налагодженій комунікації та ефективній взаємодії працівників структурних підрозділів секретаріату КАС ВС та структурних підрозділів Апарату ВС, які забезпечують діяльність суду, у 2025 році на належному рівні було організовано підготовку адміністративних справ до судового розгляду та проведення судових засідань, зокрема за участю великої кількості вільних слухачів.

Планування та проведення судових засідань у КАС ВС здійснювалося з урахуванням потреб учасників судового процесу, актуальних викликів і вимог законодавства, а також із широким використанням сучасних цифрових інструментів. Застосування електронних сервісів суду забезпечило учасникам справ можливість оперативно отримувати процесуальні документи, подавати клопотання, відстежувати рух справ у режимі реального часу та своєчасно отримувати інформацію про ухвалені судові рішення.

Важливу роль у забезпеченні організації судових засідань відігравала служба судових розпорядників, яка щодня здійснювала формування електронних списків судових

справ, призначених до розгляду, з подальшим розміщенням їх на інформаційних табло біля залів судових засідань. Крім того, протягом усього робочого часу забезпечувалося безперервне чергування на пункті реєстрації учасників судових засідань та здійснювалася реєстрація учасників судового процесу.

З огляду на виклики воєнного часу та з урахуванням щораз більшого запиту учасників справ щодо дистанційної участі в судових засіданнях, у 2025 році, як і в попередні роки, значна частина судових засідань проводилася в режимі відеоконференції. Використання сучасної підсистеми відеоконференцв'язку ЄСІКС дало змогу сторонам брати участь у судових засіданнях незалежно від місця їх перебування, що має особливе значення в умовах дії воєнного стану.

Належна організація технічного функціонування залів судових засідань, своєчасне налаштування обладнання та забезпечення стабільної роботи програмного забезпечення для проведення засідань у режимі відеоконференції створили умови для безперервного та ефективного перебігу судового процесу.

Дотримуючись принципів відкритості, доступності й ефективності правосуддя, а також високих стандартів організації судового розгляду, у 2025 році суд продовжував забезпечувати належні, безпечні та зручні умови для всіх учасників судового процесу, стабільну діяльність судових палат і безперервність здійснення судочинства.

ВНУТРІШНЯ КОМУНІКАЦІЯ

Внутрішня комунікація є одним із ключових чинників злагодженої роботи апарату суду та ефективного виконання покладених на нього завдань. Чіткий і своєчасний обмін інформацією між структурними підрозділами, прозорість управлінських рішень та узгодженість дій сприяють мінімізації операційних ризиків і підвищенню якості організації роботи суду.

Одним із інструментів підвищення рівня внутрішньої комунікації в секретаріаті КАС ВС є регулярне опитування працівників щодо їхньої діяльної залученості та задоволеності умовами праці. Метою такого дослідження є аналіз внутрішніх процесів, виявлення проблемних аспектів і визначення напрямів підвищення ефективності організації роботи суду.

У 2025 році проведено чергове анонімне опитування працівників секретаріату КАС ВС та структурних підрозділів Апарату ВС, які забезпечують його діяльність. В опитуванні, яке тривало 01-15.04.2025, узяли участь 149 працівників, що становить 56 відсотків фактичної чисельності персоналу. Це дослідження здійснюється з 2020 року за методологією внутрішнього оцінювання роботи суду, затвердженою Радою суддів України.

Рівень залученості та задоволеності умовами праці оцінювався за низкою показників, зокрема за можливостями професійного розвитку, соціально-психологічним кліматом, справедливістю розподілу обов'язків і навантаження, станом робочих місць, рівнем комп'ютеризації, доступністю інформації та безпекою. Порівняно з попередніми роками працівники позитивно оцінили покращення роботи автоматизованої системи діловодства та дотримання принципів справедливості в організації праці.

Найвищі оцінки отримали комфорт і зручність приміщень суду, доступ до локальної комп'ютерної мережі та рівень безпеки. Водночас нижчими балами оцінено графіки роботи й відпусток, рівень комп'ютеризації та облаштування робочих місць, якість телефонного зв'язку, а також раціональність використання ресурсів. Більшість працівників зазначили зростання навантаження та необхідність виконання службових обов'язків поза межами робочого часу, водночас понад 30 відсотків респондентів указали на нестачу персоналу.

Отримані результати опитування дали змогу визначити ставлення працівників до організації роботи суду та окреслити напрями, що потребують удосконалення. Вони були обговорені керівниками структурних підрозділів і враховані під час ухвалення управлінських рішень, зокрема щодо проведення аудиту робочого середовища, покращення матеріально-технічного забезпечення, умов праці та підвищення професійної компетентності працівників.

Для формування спільних ціннісних орієнтирів у січні-лютому 2025 року у КАС ВС проходила виставка «Архіви незалежності: документи, що змінили історію», приурочена до Дня Соборності України.



Виставка була присвячена історичному досвіду українського державотворення та охоплювала період від XVIII століття до початку XX століття. Представлені документи, карти, книги й архівні матеріали ілюстрували безперервність боротьби українського народу за незалежність, соборність і право на самовизначення, а також роль права й судочинства у становленні української державності.

Ініціатором відкриття виставки став суддя Альберт Єзеров. Проведення виставки стало елементом внутрішнього діалогу в суді, сприяло посиленню корпоративної ідентичності, історичної пам'яті та усвідомленню ролі судової влади як інституції, що забезпечує спадкоємність правових цінностей і верховенство права.

Важливим елементом внутрішньої комунікації є також заходи, спрямовані на зміцнення корпоративної культури та неформальної взаємодії в колективі. Зокрема, 21.03.2025 для суддів, працівників Апарату та їхніх дітей відбулася оглядова екскурсія в представницькому корпусі ВС (Кловському палаці), а 26.06.2025 — тематичний брейн-ринг між командами працівників Апарату. Подібні заходи сприяють формуванню атмосфери відкритості, довіри та позитивного сприйняття робочого середовища.

Формуванню культури відповідальності, солідарності та взаємної підтримки в колек-

тиві сприяє регулярна участь суддів і працівників Апарату в донорських ініціативах. У 2025 році в КАС ВС організовано 4 донорські акції, що має важливе соціальне значення та посилює усвідомлення цінності особистого внеску кожного.

Плетіння маскувальних сіток і виготовлення окопних свічок як форма спільної волонтерської діяльності також відіграють важливу роль у підтриманні здорової атмосфери в колективі. Такі ініціативи об'єднують працівників навколо спільної мети, сприяють неформальному спілкуванню, розвитку довіри, взаємоповаги та командного духу.

Судді та працівники Апарату активно долучалися до спільних ініціатив, спрямованих на підтримку дітей. Зокрема, восьмий рік поспіль команда КАС ВС взяла участь у спортивно-благодійному проєкті «Пробіг під каштанами», у межах якого здійснювався збір коштів на придбання обладнання для Центру дитячої кардіології та кардіохірургії Міністерства охорони здоров'я України. Крім того, у 2025 році завершилося будівництво дитячого майданчика для вихованців Комунального некомерційного підприємства «Центр медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям» Житомирської обласної ради.





Упродовж 2025 року судді та працівники Апарату активно долучалися до благодійних спортивних ініціатив, що сприяли розвитку командної взаємодії та підтримці соціально важливих проєктів. Представники суду брали участь у благодійних футбольних і волейбольних змаганнях, забігах і півмарафонах у межах різних спортивних проєктів. Кошти, зібрані під час таких заходів, спрямовувалися на підтримку Збройних сил України, а також медичних і реабілітаційних ініціатив. Спільна підготовка й участь у цих заходах підсилювали мотивацію працівників і формували відчуття причетності до суспільно важливих справ.

Окреме значення для внутрішньої згуртованості колективу має дотримання традицій, зокрема святкування Різдва, Дня вишиванки, Дня української хустки. Проведення таких заходів сприяє збереженню національної ідентичності й духовних цінностей, підтримує тривалість традицій і зміцнює внутрішню єдність колективу.

Отже, система внутрішньої комунікації в секретаріаті суду у 2025 році поєднувала інструменти формалізованого зворотного зв'язку з працівниками та ініціатив, спрямованих на розвиток корпоративної культури, що в комплексі сприяло підвищенню ефективності організації роботи суду та згуртованості колективу.



ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКА

Забезпечення здоров'я та безпеки суддів, працівників Апарату та відвідувачів суду є одним із ключових пріоритетів КАС ВС та необхідною умовою його безперервного та стабільного функціонування. У 2025 році відповідна діяльність була спрямована на формування системного підходу до охорони праці, управління ризиками в умовах воєнного стану та підтримання психоемоційної стійкості персоналу.

20.06.2025 проведено семінар «Перша домедична допомога під час надзвичайної ситуації», під час якого працівники суду отримали практичні навички реагування на загрози життю і здоров'ю, що є важливим елементом управління безпекою персоналу в кризових ситуаціях.

Упродовж року в КАС ВС послідовно реалізовувалися заходи з підвищення рівня готовності персоналу до дій у надзвичайних ситуаціях за участю фахівців ГУ ДСНС у Київській області. Зокрема, 08.08.2025 в приміщенні суду проведено навчання щодо алгоритмів реагування на надзвичайні події, а 15.08.2025 на базі Навчального пункту аварійно-рятувального загону спеціального призначення ГУ ДСНС у Київській області відбувся тренінг із питань цивільно-

го захисту, спрямований на відпрацювання практичних навичок.

19.09.2025 з метою перевірки ефективності наявних протоколів безпеки та забезпечення скоординованих дій у разі виникнення надзвичайної ситуації проведено практичне тренування з евакуації суддів і працівників суду з приміщення суду. Захід дозволив оцінити рівень готовності персоналу, удосконалити внутрішні процедури реагування та мінімізувати потенційні ризики.

Водночас політика КАС ВС охоплює не лише фізичну безпеку, а й збереження психоемоційного ресурсу персоналу. У цьому контексті 14.11.2025 викладач НШСУ Андрій Маслюк провів семінар «Профілактика вигорання: як зберегти професійне здоров'я», спрямований на формування навичок саморегуляції, підвищення стресостійкості та попередження професійного вигорання. Дотримуючись принципів відкритості, доступності й ефективності правосуддя, а також високих стандартів організації судового розгляду, у 2025 році суд продовжував забезпечувати належні, безпечні та зручні умови для всіх учасників судового процесу, стабільну діяльність судових палат і безперервність здійснення судочинства.



ПОДІЇ ТА СПІВПРАЦЯ

ДНІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ



Щороку з 20 червня до 10 липня в адміністративних судах України проводяться Дні адміністративної юстиції України, спрямовані на підвищення правової культури, обговорення актуальних питань судочинства та вдосконалення діяльності адміністративних судів.

Метою започаткування Днів адміністративної юстиції України є популяризація адміністративної юстиції, активізація співпраці адміністративних судів із науковою та правничою спільнотою, посилення комунікації судів із суспільством, а також сприяння набуттю громадянами необхідного рівня правових знань.

Науково-практичні заходи, що традиційно проводяться в цей період, характеризуються високим фаховим і змістовним рівнем та слугують платформою для предметних дискусій, обміну досвідом і представлення сучасних підходів до захисту прав громадян у публічно-правових спорах. У межах заходів судді, науковці та представники юридичної спільноти аналізують ключові тенденції розвитку адміністративного судочинства та обговорюють перспективи його подальшого вдосконалення.

У 2025 році заходи, що проводилися в межах Днів адміністративної юстиції України, були присвячені 20-річчю ухвалення КАС України.

З цієї нагоди 27.06.2025 Національний банк України ввів в обіг пам'ятну монету «Адміністративне судочинство України».

Пам'ятну монету презентували заступник Голови Національного банку України Олексій Шабан та голова КАС ВС Михайло Смокович.

«Ми створили пам'ятну монету «Адміністративне судочинство України» як символ визнання важливості адміністративної юстиції та на знак поваги до органів судової влади, правників і всіх, хто долучився до становлення та розвитку цієї знакової інституції. Два десятиліття тому наша держава зробила надзвичайно відповідальний крок на шляху до утвердження принципів демократії і запровадила окрему гілку адміністративної юстиції. Це стало новою сторінкою у відносинах між державою та її громадянами та зміцнило довіру нашого суспільства до європейських цінностей та принципу верховенства права», — сказав Олексій Шабан.

«Випуск пам'ятної монети з нагоди 20-річчя функціонування адміністративного судочинства України сприятиме збереженню історичної пам'яті важливого державотворчого періоду нашої держави, а також закарбуванню важливих подій в історії України та створенню символу, який залишиться для майбутніх поколінь українців. Це важливо, тому що адміністративне судочинство є однією із складових демократичної держави щодо захисту прав, свобод та інтересів особи», — наголосив Михайло Смокович.

VIII Міжнародна науково-практична конференція «Адміністративна юстиція в Україні: проблеми теорії та практики»

03–04.07.2025 відбулася VIII Міжнародна науково-практична конференція «Адміністративна юстиція в Україні: проблеми теорії та практики». 20-річчя ухвалення Кодексу адміністративного судочинства України: досвід і перспективи адміністративної юстиції щодо забезпечення захисту прав і свобод особи в демократичному суспільстві».

Захід організовано КАС ВС за підтримки проєктів Ради Європи «Посилення соціального виміру в Україні», «Підтримка України у впровадженні стандартів Ради Європи щодо судової влади», «Удосконалення судових та позасудових засобів захисту прав осіб, постраждалих від війни в Україні», що реалізуються в межах Плану дій Ради Європи для України «Стійкість, відновлення та відбудова» на 2023–2026 роки, а також спільно з проєктом Програми підтримки ОБСЄ для України «Підтримка Верховного Суду та вищих судів у реалізації судової реформи та забезпеченні доступу до правосуддя в умовах війни», Проєктом ЄС «Право-Justice» та Німецьким фондом міжнародно-правового співробітництва (IRZ).

Конференція відбулася у змішаному форматі, що забезпечило можливість як очної, так і дистанційної участі. У заході взяли участь представники судової гілки влади України, іноземних і міжнародних судових інституцій, народні депутати України, представники академічної спільноти, а також вітчизняних і міжнародних правничих громадських організацій.

Захід відкрили та виступили з вітальними промовами Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук, Голова Офісу Ради Європи в Україні Мачей Янчак, Директор Центру запобігання конфліктам ОБСЄ Кетрін

Фірон, керівниця проєктами в Україні та В'єтнамі Німецького фонду міжнародного правового співробітництва (IRZ) Ангела Шмайнк. У своїх виступах вони наголосили на значенні двадцятирічної еволюції адміністративного судочинства в Україні, ролі міжнародних стандартів і важливості міжнародної підтримки України в умовах воєнного стану.

Конференція проходила у форматі п'яти сесій, що охопили ключові аспекти розвитку адміністративної юстиції.

Першу та другу сесії модерували секретар судової палати з розгляду справ щодо



захисту соціальних прав Андрій Рибачук та суддя Володимир Кравчук.

Перша сесія була присвячена 20-річчю КАС України та зосереджувалася на історії формування адміністративного судочинства, його специфіці, сучасних викликах і перспективах розвитку. Серед спікерів — Голова Конституційного Суду та Голова Вищого адміністративного суду землі Рейнланд-Пфальц Ларс Брокер, суддя Володимир Бевзенко, професор кафедри адміністративного права та адміністративного судочинства факультету права та адміністрації Університету ім. Адама Міцкевича в Познані, член Бюро судових рішень Вищого адміністративного суду Войцех Савчин, науковий консультант із правових питань Центру Разумкова, суддя КСУ у відставці, доктор права Петро Стецюк.

Друга сесія була присвячена принципам адміністративного процесу та верховенства права. У ній взяли участь Голова Вищого адміністративного суду Литви Скіргайле Жалімієне, Голова Федерального адміністративного суду Федеративної Республіки Німеччина Андреас Корбмахер, доцент кафедри загальнотеоретичного правознавства та публічного права Національного університету «Києво-Могилянська академія», член НКР при ВС Юрій Ключковський, суддя Окружного суду в м. Лодзі, міжнародний консультант Ради Європи Моніка Смуш-Кулеша.

Окрема панель була присвячена становленню адміністративної юстиції в Україні. Своїми спогадами поділилися голова КАС ВС Михайло Смокович, суддя КСУ у відставці, член-кореспондент Національної академії правових наук України Сергій Головатий, Директор Німецького фонду міжнародного правового співробітництва (IRZ) Штефан Хюльсхорстер, Президент Всеукраїнської асоціації адміністративних суддів, суддя КСУ у відставці, Голова Вищого адміністративного суду України (2004–2011) Олександр



Пасенюк. Модерував панель голова КАС ВС Михайло Смокович.

Третю сесію модерували секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко та суддя Андрій Жук. Вона була присвячена процесуальним аспектам адміністративного судочинства, цифровізації та доступу до правосуддя. Спікерами сесії були Голова Адміністративної палати Верховного суду Естонії Іво Пілвінг, Голова Верховного адміністративного суду Фінляндії Карі Куусініємі, Голова Комітету Верхов-





ної Ради України з питань правової політики Денис Маслов, а також суддя Львівського окружного адміністративного суду Ростислав Москаль.

Другий день конференції відкрив Михайло Смокович спеціальною лекцією щодо тенденцій і перспектив розвитку адміністративного судочинства в контексті євроінтеграції. Формат відкритої лекції модерувала суддя Мирослава Білак.

Четверту й п'яту сесії конференції модерували секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова та суддя Наталія Блажівська.



Четверта сесія зосереджувалася на судочинстві в умовах воєнного стану. Свої позиції представили суддя Департаменту з адміністративних справ Верховного суду Латвії Яніс Плевс, суддя Восьмого апеляційного адміністративного суду Олег Заверуха, суддя ЄСПЛ Анна Адамська-Галант, член Консультативної групи експертів Генерального директорату з прав людини Ради Європи для підтримки Офісу Генерального прокурора України, міжнародний консультант Ради Європи Джеремі Макбрайд.



П'ята сесія конференції була присвячена єдності судової практики в адміністративному судочинстві. Доповідачами на цій сесії були Голова Верховного адміністративного суду Чеської Республіки Карел Шимка, суддя ЄСПЛ Микола Гнатовський, а також старший міжнародний експерт компоненту «Підтримка процесу євроінтеграції в секторі юстиції» Проекту ЄС «Право-Justice» Віргіліус Валанчюс.

Захід сприяв поглибленню професійного діалогу, обміну досвідом і напрацюван-

нями та вкотре підтвердив значення адміністративного судочинства як ключової гарантії прав і свобод людини в демократичному суспільстві.

З матеріалами конференції можна ознайомитися за посиланням:

- https://supreme.court.gov.ua/supreme/pokazniki-diyalnosti/konferencii/2025_06_24_konferen_adm_yust



Відкрита лекція та ініціативи судів

07.07.2025 суддя ВП ВС Олена Губська провела відкриту лекцію «Кодексу адміністративного судочинства України — 20 років: становлення і розвиток національного адміністративного судочинства». Лекторка зазначила, що КАС України — не просто збірник норм і правил, це живе свідчення зусиль багатьох людей, які працювали над його створенням, ініціювали ухвалення, вносили зміни та постійно вдосконалювали. Вона зазначила, що завдяки адміністративній юстиції вможливлено захист прав і свобод громадян від



протиправних рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, а забезпечення дотримання прав і свобод людини є пріоритетом для будь-якої демократичної держави. Також наголосила, що Конституція України чітко закріплює захист прав і свобод людини як державний пріоритет, і саме через адміністративні суди цей захист може бути ефективно реалізований.

Ініціативу про проведення Днів адміністративної юстиції України активно підтри-

мують місцеві та апеляційні адміністративні суди.

25.06.2025 Шостий апеляційний адміністративний суд провів науково-практичну конференцію «Достатній рівень життя: між конституційними гарантіями і реальністю», присвячену також Дню Конституції України. Захід був спрямований на вироблення спільного підходу суддів і науковців до оцінки стану забезпечення та судового захисту соціальних прав громадян, зокрема в умовах воєнного стану.

Під час конференції особливу увагу приділено проблемам правової визначеності соціальних гарантій і пошуку балансу між конституційними зобов'язаннями держави та її реальними фінансовими можливостями в умовах війни. Наголошувалося на ключовій ролі адміністративних судів у наповненні конституційних норм реальним змістом через судову практику, а також на важливості єдності підходів до тлумачення понять «достатній життєвий рівень» і «гарантовані державою соціальні стандарти» для забезпечення справедливості та довіри суспільства до судової влади.

З нагоди 20-ї річниці ухвалення КАС України 10.07.2025 Запорізький окружний адміністративний суд провів щорічну науково-практичну конференцію «20 років чинності Кодексу адміністративного судочинства як складова історії української державності». У заході взяли участь очільник КАС ВС, судді КСУ та ВС, голови апеляційних і окружних адміністративних судів, а також представники наукових шкіл з адміністративного права. Конференція була присвячена історії створення та розвитку адміністративної юстиції, ролі КАС України в державотворенні та сучасним викликам судової системи в умовах воєнного стану.

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ЗАХОДИ

Участь суддів ВС у КАС у науково-практичних заходах є важливою складовою професійної діяльності, спрямованої на забезпечення належного рівня правозастосування, розвиток адміністративного судочинства та формування єдності судової практики. Такі заходи створюють фахову платформу для обговорення актуальних проблем судової практики, узагальнення наукових підходів, обміну досвідом між суддями, науковцями та представниками юридичної спільноти, а також сприяють підвищенню якості судових рішень із дотриманням принципів незалежності, неупередженості та суддівської етики.

Судді ВС у КАС активно долучаються до науково-практичних заходів, які організовує ВС. Зокрема, 26.09.2025 відбулася II Щорічна судово-практична конференція «Єдність судової практики: ключові правові висновки Верховного Суду у 2025 році», організована ВС спільно з Програмою підтримки ОБСЄ для України.

Третя панель конференції була присвячена аналізу ключових правових висновків ВС у публічно-правових спорах. Модератором панелі був суддя ВП ВС Ігор Дашутін.

Суддя ВП ВС Олена Губська представила низку актуальних правових позицій ВП ВС, зокрема щодо:

- ▶ строку звернення до суду після завершення процедури адміністративного оскарження рішень контролюючого органу;
- ▶ предметної юрисдикції адміністративних судів у справах за позовами контролюючих органів про визнання недійсними правочинів підприємств, які фактично не здійснювали господарської діяльності, що встановлено вироком суду;
- ▶ правових наслідків відмови державного виконавця у знятті арешту з майна.

Про правові висновки об'єднаної палати КАС ВС доповіла секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко. У виступі було наголошено на підходах до поновлення строків касаційного оскарження. Окремо акцентовано позицію щодо неможливості оскарження ухвали про накладення штрафу на суб'єкта владних повноважень за невиконання судового рішення, оскільки такий штраф є інструментом забезпечення ефективного судового захисту прав.

Суддя Володимир Кравчук, аналізуючи судову практику в справах щодо захисту соціальних прав за 2024–2025 роки, звернув увагу на доцільність посилення превентивної взаємодії ВС із судами першої та апеляційної інстанцій. Зокрема, було запропоновано запровадження регулярних онлайн-зустрічей для обговорення складних правових питань і застосування нового законодавства з метою забезпечення єдності судової практики на ранніх етапах розгляду справ.

24–25.10.2025 судді ВС у КАС взяли участь у Міжнародній конференції «Верховенство права в епоху популізму: свобода слова та право на справедливий суд», організованій



Верховним Судом спільно з Українським католицьким університетом, проектами Ради Європи та Програмою підтримки ОБСЄ для України.

У своєму виступі секретар судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав Андрій Рибачук висвітлив проблему впливу популізму на сферу соціальної політики та зростання навантаження на судову систему, наголосивши на стабілізуючій ролі судової влади в умовах підвищених суспільних очікувань.

19.12.2025 суддя Наталія Коваленко виступила під час роботи Міжнародної конференції «75 років імплементації Європейської конвенції з прав людини в Європі та 30 років — імплементації в Україні: досягнення на шляху утвердження верховенства права», організованої ВС спільно з проектами Ради Європи. У ключовій доповіді «Війна і нова правова реальність» суддя акцентувала увагу на особливостях застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод в умовах воєнного стану та необхідності збереження стійкості правових інститутів.

31.10.2025 відбувся Міжнародний семінар-практикум «Визначення конституційності закону чи іншого правового акта: чия



компетенція в розумінні статті 7 Кодексу адміністративного судочинства України».

Захід став продовженням серії тематичних семінарів, започаткованих КАС ВС у 2019 році і присвячених захисту конституційних прав людини в адміністративному судочинстві.

Семінар організовано КАС ВС у співпраці з проектом Ради Європи «Підтримка України у впровадженні стандартів Ради Європи щодо судової влади», Німецьким фондом міжнародно-правового співробітництва (IRZ) та Проектом ЄС «Право-Justice». Учасники заходу обговорили питання встановлення адміністративними судами суперечності закону чи іншого правового акта Конституції України, співвідношення юрисдикції адміністративних судів і органу конституційного контролю, потенційні юридичні ризики ухвалення необґрунтованих рішень, а також зупинення провадження у справі до вирішення питання конституційності нормативного акта.

Модерувала захід суддя Мирослава Білак.

Під час семінару зі вступною лекцією виступив суддя ЄСПЛ від України Микола Гнатовський, який окреслив роль адміністративної та конституційної юстиції як ключових національних механізмів захисту прав людини в публічно-правових відносинах.



Спікер наголосив, що рівень звернень до ЄСПЛ є індикатором ефективності національних засобів правового захисту, а їх нестача призводить до оскарження навіть тривіальних порушень. У цьому контексті саме адміністративні та конституційні суди несуть відповідальність за забезпечення реального, а не формального захисту конвенційних прав.

Микола Гнатовський наголосив на необхідності створення законодавчих умов, які дадуть змогу адміністративним судам застосовувати Конституцію України та Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод як норми прямої дії, а також забезпечення ефективних механізмів компенсації за порушення прав з боку держави. Окремо він зробив акцент на значенні конституційної юстиції та повноцінного функціонування інституту конституційної скарги як складової євроінтеграційної готовності України.

Відкриваючи дискусію в першій сесії, модераторка наголосила на принциповій важливості розмежування повноважень між адміністративними судами та КСУ, адже обидва інститути відіграють ключову роль у забезпеченні верховенства права, хоча й реалізують його різними правовими засобами.

Мирослава Білак підкреслила, що КСУ, незважаючи на належність до судової влади, має особливий статус і функції, які не дають змоги ототожнювати його із загальними судами. У цьому контексті вона поставила перед учасниками низку концептуальних запитань, зокрема щодо меж абстрактного та інцидентного конституційного контролю, а також ролі адміністративного суду в разі виникнення сумніву щодо конституційності правового акта, який підлягає застосуванню в конкретній справі.

Із ключовою доповіддю виступив Голова Конституційного Суду та Голова Вищого адміністративного суду землі Рейнланд-Пфальц Ларс Брокер, який поділився німецьким досвідом взаємодії адміністративного та конституційного судочинства. Він наголосив на особливому конституційному призначенні адміністративних судів — гарантувати ефективний захист особи від дій держави, а також підкреслив, що між адміністративною та конституційною юстицією є тісний функціональний зв'язок, спрямований на забезпечення єдності правозастосування.

Ларс Брокер детально пояснив механізм, передбачений статтею 100 Основного Закону ФРН, відповідно до якого суд, дійшовши висновку про неконституційність закону, зобов'язаний зупинити провадження і звернутися до Федерального конституційного суду. Він також порівняв централізовану німецьку модель з українською, відзначивши її гнучкість і роль ВС як процесуального «фільтра» для звернень до КСУ.

Французьку модель конституційного контролю представив суддя, радник Державної ради Франції, доцент факультету права Паризького університету Нантер Франсуа Лельєвр. Він зосередив увагу на еволюції повноважень Конституційної ради Франції та запровадженні у 2010 році механізму пріоритетного попереднього питання конституційності, який дозволив громадянам опосередковано ініціювати перевірку чинних законів на відповідність Конституції в межах судового провадження.



Франсуа Лельєвр детально описав двоступеневу фільтраційну модель і суворі процесуальні строки, які забезпечують оперативність і стабільність системи, а також наголосив, що монополія Конституційної ради Франції на остаточну оцінку конституційності поєднується з активною роллю загальних судів.

З українського боку концептуальні застави конституційного контролю розкрив суддя КСУ Олександр Водяніков. Він зосередився на презумпції конституційності правових актів як фундаментальному принципі конституційного ладу України та пояснив різницю між «сильною» презумпцією (щодо законів і ратифікованих міжнародних договорів) і «слабкою» (щодо підзаконних актів).

Суддя наголосив, що Конституція України має пряму дію, а тому загальні суди не усунуті від конституційного контролю, однак реалізують його в комплементарний та інцидентний спосіб, не підміняючи повноваження КСУ.

Практичний вимір застосування норм Конституції як норм прямої дії висвітлив суддя ВП ВС Олег Кривенда. Він підкреслив відповідальність ВП ВС за забезпечення єдності судової практики та навів приклади, коли застосування Конституції як норм прямої дії є виправданим і необхідним, а також

окреслив межі судового втручання, зумовлені принципом поділу влади.

Під час другої сесії Мирослава Білак окреслила проблематику ролі Пленуму ВС у механізмі попереднього конституційного контролю. Вона звернула увагу на те, що саме Пленум ВС ухвалює рішення щодо звернення до КСУ з питань конституційності законів та інших правових актів, що породжує складні питання балансу повноважень.

Ключову доповідь виголосив голова КАС ВС Михайло Смокович, який розкрив інституційну роль Пленуму ВС як елемента єдиної системи забезпечення верховенства Конституції. Він наголосив, що адміністративне судочинство та конституційний контроль не конкурують між собою, а взаємодіють, формуючи єдиний конституційно орієнтований правозастосовний простір.

Міжнародний досвід Хорватії представила міжнародний консультант Ради Європи Славіца Баніч, яка пояснила механізми звернення до Конституційного суду Хорватії, розмежувавши запити державних органів і пропозиції громадян. Вона також окреслила роль Вищого адміністративного суду Хорватії та межі його повноважень у сфері конституційного контролю.

Європейський контекст доповнив старший міжнародний експерт Проекту ЄС «Право-Justice» Віргіліус Валанчюс, який проаналізував практику ЄСПЛ та підкреслив безумовність принципу верховенства права ЄС і свободу суддів звертатися з преюдиційними запитами.

Питання співвідношення компетенцій адміністративних і конституційних судів підсумував суддя КСУ у відставці Микола Мельник, який наголосив, що між цими судами не може бути змагальності. Кожен із них реалізує верховенство права в межах своєї компетенції, а роль Пленуму ВС залежить від якості аргументації судових звернень і самого підходу Пленуму до їх розгляду.





Підбиваючи підсумки семінару, Михайло Смокович і Мирослава Білак акцентували на необхідності сталого інституційного діалогу між КСУ та загальними судами, який має розвиватися не формально, а як постійний професійний обмін.

Під час заходу відбулося нагородження переможців творчого конкурсу есе на тему «Захист конституційних прав особи в адміністративному судочинстві» серед здобувачів вищої юридичної освіти. Конкурс проведено з нагоди відзначення 20-ї річниці КАС України та з метою популяризації діяльності адміністративних судів серед студентської молоді. Переможцями конкурсу есе стали студенти Анастасія Андрушко (Національний університет «Львівська політехніка»), Вікторія Вакулінська (Національний університет «Острозька академія»), Єлизавета Головка (Державний торговельно-економічний університет), Дар'я Котельчук (Національна академія внутрішніх справ) і Діана Яша (Національний університет «Києво-Могилянська академія»).

Детальніше про перебіг Міжнародного семінару-практикуму можна дізнатися за посиланням:

- https://supreme.court.gov.ua/supreme/pokazniki-diyalnosti/konferencii/2025_10_31_seminar

Активна участь суддів ВС у КАС у наукових заходах, організованих науковими установами та закладами вищої освіти (у 2025 році — Інститутом правотворчості та науково-правових експертиз НАН України, Інститутом держави і права імені В. М. Корецького НАН України, Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого, Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича, Національним університетом «Острозька академія», Львівським державним університетом внутрішніх справ, Львівським торговельно-економічним університетом тощо) сприяє інтеграції сучасних наукових підходів у практику адміністративного судочинства, розвитку співпраці між судовою та академічною спільнотами, а також узгодженню національного та європейського правового регулювання.

Упродовж 2025 року судді ВС у КАС взяли участь у низці міжнародних та всеукраїнських конференцій, круглих столів і форумів, присвячених проблематиці воєнного стану, євроінтеграції, публічно-правових відносин, юрисдикції спорів, розвитку правничої освіти та застосуванню європейських стандартів прав людини.



ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

У 2025 році КАС ВС продовжив системну реалізацію освітніх програм, спрямованих на поглиблення спеціалізованих знань суддів і розвиток міжнародної професійної взаємодії.

У звітному році продовжено реалізацію другої фази практичного курсу «Стандарти міжнародного оподаткування: імплементація та застосування в Україні» (Resolution International Tax Law Disputes) за участі суддів ВС у КАС, суддів адміністративних судів України, а також суддів із восьми держав — членів Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР): Чеської Республіки, Фінляндської Республіки, Французької Республіки, Федеративної Республіки Німеччини, Королівства Норвегії, Республіки Польщі, Королівства Швеції та Швейцарської Конфедерації.

Зазначений курс був спрямований на підвищення рівня професійної підготовки суддів адміністративних судів і працівників судової системи у сфері міжнародного оподаткування, зокрема щодо застосування міжнародних стандартів і сучасної практики вирішення податкових спорів. Його ключовою особливістю стала практична орієнтація на аналіз застосування податкового законодавства з урахуванням досвіду судових органів держав — членів ЄС та ОЕСР.

Фундаторами курсу є суддя ВС у КАС, віцепрезидент Всеукраїнської асоціації адміністративних суддів Наталія Блажівська, старший податковий радник Управління глобальних відносин та розвитку і Центру податкової політики та адміністрування ОЕСР Томас Балко, а також старший податковий радник і координатор із фіскальних



питань Управління глобальних відносин та розвитку Центру податкової політики та адміністрування ОЕСР Лоран Сітерман.

Наукове керівництво курсом здійснювала секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова.

У межах другої фази курсу у 2025 році проведено сім дистанційних навчальних сесій тривалістю по три години кожна, у яких у середньому брали участь близько 80 представників судової влади з різних регіонів України.

З метою поглиблення практичних знань і забезпечення обміну професійним досвідом у сфері застосування міжнародних податкових стандартів у 2025 році в межах курсу організовано навчальні візити до Чеської Республіки (м. Кромержиж, м. Брно), Австрійської Республіки (м. Відень) та Французької Республіки (м. Париж). Під час цих візитів проведено робочі зустрічі з суддями відповідних держав, у межах яких відбувся обмін практичними напрацюваннями у сфері податкового права з представниками судових органів держав — членів ОЕСР.

У 2025 році суддя Наталія Коваленко взяла участь у Міжнародній освітній програмі для суддів, організованій Фондом Торгової палати Сполучених Штатів Америки (U.S. Chamber of Commerce Foundation)

у партнерстві з Presidential Precinct — міжнародним освітнім центром, діяльність якого спрямована на підтримку демократичних інститутів, принципу верховенства права та незалежності судової влади.

Відбір учасників програми здійснювався на конкурсних засадах серед понад 800 кандидатів. За результатами відбору до участі у програмі було залучено 25 суддів і магістратів із 18 держав, зокрема трьох представників ВС.

Програма була спрямована на формування спільного розуміння ролі судової влади в демократичному суспільстві та поєднувала теоретичні й практичні елементи, зокрема з питань етичних стандартів суддівської діяльності, підзвітності судової влади та застосування принципу верховенства права.

Участь у програмі сприяла поглибленню професійних знань суддів, посиленню інституційної спроможності судової влади, розвитку міжнародної професійної взаємодії, а також налагодженню сталих робочих контактів із представниками судових інституцій інших держав. За результатами проходження програми учасниками ухвалено рішення про створення організаційного комітету з метою напрацювання інституційного механізму забезпечення гарантій суддівської незалежності на міжнародному рівні.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І ПРАВОСУДДЯ

У 2025 році КАС ВС розпочав системну роботу з формування ШІ-компетентностей суддів і працівників Апарату та впровадження інноваційних цифрових інструментів у судову діяльність. У межах цього напрямку проведено два навчальні тренінги, спрямовані на практичне осмислення можливостей і ризиків використання штучного інтелекту в правосудді.

09.05.2025 відбувся тренінг «Потенціал штучного інтелекту в контексті діяльності Верховного Суду», ініційований і модерований суддею Яном Берназюком. Голова КАС ВС Михайло Смокович наголосив, що ШІ є допоміжним інструментом, покликаним оптимізувати робочі процеси та зменшити навантаження, за умови дотримання етичних і європейських стандартів його використання. Навчальні модулі, проведені Анастасією Кондрико, Василем Орищуком та Юрієм Гавриловим, охоплювали базові

засади ШІ, практичні інструменти для роботи з текстами й даними, а також питання кібербезпеки та цифрової гігієни.

28.11.2025 КАС ВС провів тренінг «Штучний інтелект і правосуддя: актуальна синергія», відкритий в. о. голови КАС ВС Андрієм Рибачуком за участю представниці Програми підтримки ОБСЄ для України Ольги Кравченко. У межах заходу Анастасія Кондрико, Олексій Ломоносов, Василь Орищук та Максим Валін представили практичні кейси застосування генеративного ШІ, зокрема для аналізу інформації, підготовки документів і автоматизації внутрішніх процесів суду.

Проведення цих заходів засвідчило готовність КАС ВС інтегрувати цифрові інновації в судову діяльність відповідально, із дотриманням принципів незалежності судової влади, верховенства права та пріоритету людини у здійсненні правосуддя.



СПІВПРАЦЯ З НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКОЛОЮ СУДДІВ УКРАЇНИ

У 2025 році КАС ВС продовжив системну співпрацю з НШСУ, спрямовану на підвищення професійного рівня суддів і працівників апаратів судів, забезпечення єдності судової практики та поширення сучасних підходів до здійснення правосуддя.

Судді ВС у КАС брали активну участь у тренінгах, семінарах, вебінарах, міжнародних і національних навчальних програмах із підготовки та підвищення кваліфікації суддів Вищого антикорупційного суду, місцевих загальних, господарських та адміністративних судів, а також помічників суддів і працівників апаратів судів. Така співпраця є важливим елементом інституційної спроможності судової влади в умовах реформування та воєнних викликів.

Навчальні заходи за участю суддів ВС у КАС охоплювали широкий спектр питань, зокрема:

- зміни в законодавстві та актуальні проблеми правозастосування;
- здійснення судового контролю й межі судового розсуду;
- захист соціальних прав, виборчих і політичних прав громадян;
- доступ до публічної інформації та захист персональних даних;
- міжнародні стандарти захисту прав людини, право ЄС і практика Суду справедливості Європейського Союзу;
- застосування міжнародних трудових норм Міжнародної організації праці;
- цифрова трансформація правосуддя, електронний суд і використання штучного інтелекту;
- особливості здійснення правосуддя в умовах воєнного стану.



До співпраці з НШСУ були залучені голова КАС ВС Михайло Смокович, секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко, а також судді Володимир Бевзенко, Ян Берназюк, Наталія Блажівська, Анна Бучик, Олена Губська, Альберт Єзєров, Людмила Єресько, Ірина Желтобрюх, Андрій Жук, Андрій Загороднюк, Наталія Коваленко, Володимир Кравчук, Вікторія Мацедонська, Ігор Олендер, Олеся Радишевська, Володимир Соколов, Сергій Уханенко та інші.

Крім участі в навчальних заходах, судді ВС у КАС долучалися до розроблення тренінгів і навчальних курсів НШСУ, зокрема за темами:

- ▶ верховенство права та європейські стандарти правосуддя;
- ▶ вплив права ЄС на судочинство України;
- ▶ написання судових рішень в адміністративному судочинстві;
- ▶ електронний суд і цифровізація правосуддя;
- ▶ електронні докази та сучасні виклики доказування;
- ▶ представництво в адміністративному судочинстві;
- ▶ апеляційне провадження;
- ▶ розгляд пенсійних та інших соціальних спорів;
- ▶ комунікація судової влади з суспільством.

Також за участю суддів ВС у КАС було розроблено дистанційний навчальний курс «Доступ до публічної інформації: особливості правозастосування та актуальна судова практика» для суддів і працівників апаратів судів.

У межах заходів НШСУ судді ВС у КАС виступали з доповідями на спеціалізовані теми, зокрема щодо:

- ▶ захисту прав внутрішньо переміщених осіб та судової практики у спорах про соціальні виплати;
- ▶ застосування міжнародних трудових стандартів Міжнародної організації праці у судовій практиці;
- ▶ методології застосування права ЄС національними судами;
- ▶ використання штучного інтелекту в правосудді та пов'язаних ризиків;
- ▶ особливостей розгляду справ за участю військовослужбовців.

Такі заходи проводилися у співпраці з міжнародними партнерами, зокрема Програмою підтримки ОБСЄ для України, Радою Європи, Європейським інститутом публічного урядування (EIPA), Агентством ООН у справах біженців та іншими організаціями.

Із презентаціями суддів можна ознайомитися за посиланням: [Матеріали конференцій, презентації, інфографіки, конкурси.](#)

Судді ВС у КАС були учасниками подкастів НШСУ, під час яких, зокрема Андрій Жук говорив про матеріально-правову природу статей 122 КАС України та 233 КЗпП України, можливу неконституційність норми та долю строків звернення за поточними виплатами, про правові аспекти, пов'язані з грошовими атестатами військовослужбовців та їхнім впливом на обчислення строків звернення до суду, а Ян Берназюк — про штучний інтелект, етичні межі його застосування та майбутнє судової системи.



ФАХОВІ ЗУСТРІЧІ

Фахові зустрічі суддів ВС у КАС у 2025 році стали системним інструментом формування єдності судової практики, міжінституційного діалогу та адаптації правозастосування до умов воєнного стану й євроінтеграційних процесів. Участь суддів у семінарах, форумах, круглих столах і робочих нарадах охоплювала як внутрішньосудовий рівень, так і широку взаємодію з органами суддівського врядування, органами державної влади, науковою спільнотою та міжнародними партнерами.

Аналіз змісту заходів засвідчує концентрацію професійної уваги суддів ВС у КАС на кількох стратегічних напрямках:

- ▶ забезпечення єдності судової практики в умовах зростання навантаження та появи нових категорій публічно-правових спорів;
- ▶ дисциплінарна відповідальність суддів і межі її застосування з урахуванням принципу незалежності судової влади;
- ▶ правозастосування в умовах воєнного стану, зокрема у справах щодо соціального захисту, грошового забезпечення військовослужбовців, публічної служби;
- ▶ імплементація європейських стандартів у сфері адміністративної юстиції, соціальної політики та виборчого процесу;
- ▶ впровадження Закону України «Про адміністративну процедуру» та його вплив на судову практику.



Важливою подією став Полтавський між'юрисдикційний семінар (02.05.2025), організований ВС спільно з Полтавським юридичним інститутом НЮУ імені Ярослава Мудрого. Під час заходу суддя ВП ВС Наталія Шевцова представила практику ВП ВС щодо перегляду рішень ВРП у дисциплінарних справах суддів у 2024–2025 роках. Суддя Ігор Дашутін зосередився на спорах за участю ВККСУ та ВРП, зокрема щодо звільнення суддів у відставку, правил несумісності, конкурсних процедур і строків давності дисциплінарної відповідальності.

Під час спільної робочої наради із суддями Другого апеляційного адміністративного суду та окружних адміністративних судів (18.12.2025) було проаналізовано проблеми розгляду справ у контексті зростання навантаження та збільшення кількості спорів, пов'язаних із військовою службою. Голова КАС ВС Ігор Дашутін наголосив на пріоритетності напрацювання спільних правових

підходів. Секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова окреслила актуальні проблеми податкових спорів, суддя Анна Бучик — питання пенсійного забезпечення, а Жанна Мельник-Томенко — специфіку спорів щодо грошового забезпечення військовослужбовців, мобілізації та діяльності територіальних центрів комплектування.

У межах круглого столу «Виконання рішень приватними виконавцями» (05.05.2025) судді ВС у КАС зосередили увагу на юрисдикційних питаннях та гарантіях захисту прав учасників виконавчого провадження. Суддя Андрій Жук проаналізував підходи ВС до визначення стартової вартості арештованого майна, а секретар судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Жанна Мельник-Томенко наголосила на недопущенні подвійного





стягнення основної винагороди приватного виконавця.

На форумі «Міністерство юстиції як учасник судових проваджень» (16.05.2025) судді ВС у КАС Жанна Мельник-Томенко, Володимир Соколов, Ігор Дашутін розглянули трансформацію дисциплінарної відповідальності публічних службовців, питання поновлення на службі, оплати праці мобілізованих осіб, застосування податкових пільг і врахування форс-мажорних обставин.

На VI Судовому форумі «Судова система після війни: виклики, рішення та шляхи розвитку» (09.09.2025) суддя Андрій Жук акцентував на ролі адміністративної юстиції в захисті соціальних і економічних прав військовослужбовців та членів їхніх сімей, окресливши сформовані правові позиції ВС щодо додаткової винагороди, строків звернення до суду та компенсації втрати доходів.

Під час круглого столу «Відповідальність судді за істотне порушення матеріального та процесуального закону при ухваленні

судового рішення» (08.09.2025) обговорено практику ВП ВС і ВРП щодо істотних порушень матеріального та процесуального права. Суддя ВП ВС Олег Кривенда наголосив на неприпустимості підміни дисциплінарними процедурами апеляційного чи касаційного перегляду, а також на необхідності пропорційності дисциплінарних санкцій.

Під час роботи III Школи адміністративної процедури (17–18.10.2025) судді Володимир Бевзенко та Олеся Радишевська представили напрацювання щодо впливу положень Закону України «Про адміністративну процедуру» на судову практику та окреслили основні виклики його застосування.

На заході «Стан суддівської незалежності в контексті європейської інтеграції України» (24.10.2025), присвяченому стану суддівської незалежності, суддя Мирослава Білак зосередила увагу на проблемах суддівського навантаження, виконання судових рішень і вдосконалення механізмів формування єдності практики.



Участь голови КАС ВС Михайла Смоковича в круглому столі «Прожитковий мінімум в Україні: як перетворити його на реальну соціальну гарантію» (29.10.2025) засвідчила активну роль судової влади у формуванні соціально орієнтованих правових підходів, заснованих на стандартах Ради Європи та ЄС.

Під час Діалогу високого рівня Ради Європи «Як запровадити нову соціальну модель в Україні: досвід інших країн у світлі стандартів Ради Європи» (08.12.2025) суддя Володимир Кравчук акцентував на ролі судів у забезпеченні балансу між соціальними гарантіями та бюджетними можливостями держави.

В експертному діалозі «На шляху до ЄС: огляд рекомендацій БДІПЛ ОБСЄ щодо виборів в Україні» (15.12.2025), присвяченому рекомендаціям БДІПЛ ОБСЄ щодо виборів в Україні, суддя Михайло Смокович долучився до обговорення питань імплементації міжнародних стандартів, забезпечення виборчих прав уразливих груп та процедур визнання результатів голосування.

Фахові зустрічі у 2025 році підтвердили роль КАС ВС як інтелектуального та методологічного центру адміністративної юстиції, який формує сталі правові позиції, підтримує постійний діалог із судами нижчих інстанцій та активно інтегрує європейські стандарти у національну судову практику. Ця діяльність сприяла підвищенню якості правосуддя, зміцненню довіри до судової влади та забезпеченню ефективного захисту прав і свобод людини в умовах воєнного стану.

Участь суддів ВС у КАС у фахових заходах упродовж звітнього періоду виконувала не лише інформаційно-обмінну, а й системоутворювальну функцію. Такі заходи слугували майданчиком для трансляції правових позицій ВС, обговорення проблемних аспектів правозастосування та напрацювання узгоджених підходів до вирішення складних категорій адміністративних спорів. Це сприяло зміцненню єдності судової практики, підвищенню прогнозованості судових рішень та методичній підтримці судів нижчих інстанцій в умовах зростання навантаження і появи нових категорій справ, пов'язаних із воєнним станом.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Міжнародне співробітництво у сфері правосуддя є одним із ключових інструментів розвитку адміністративного судочинства в Україні. Діяльність КАС ВС у цьому напрямі спрямована на забезпечення єдності національної судової практики з урахуванням європейських підходів, зміцнення незалежності судової влади та впровадження стандартів Ради Європи, практики ЄСПЛ й права ЄС.

В умовах збройної агресії російської федерації міжнародна взаємодія набула особливого значення як чинник збереження балансу між публічними інтересами та захистом прав людини, а також як складова правової та інституційної стійкості держави. Співпраця з європейськими інституціями сприяє адаптації українського судочинства до стандартів права ЄС і є важливим елементом євроінтеграційного процесу.

Водночас міжнародна діяльність КАС ВС дедалі більше виконує функцію юридичної дипломатії, демонструючи послідовну відданість України принципам верховенства права та відкритість до системного професійного діалогу навіть в умовах воєнного стану.

20.06.2025 секретар судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав Андрій Рибачук узяв участь у першому засіданні Керівного комітету проєкту Ради Європи «Посилення соціального виміру в Україні», організованому Офісом Ради Європи в Україні. Під час заходу було презентовано план роботи проєкту на 2025–2026 роки та визначено пріоритети співпраці. Суддя наголосив на значенні приєднання України до Європейської соціальної хартії та необхідності її активного застосування в судовій практиці, зокрема для посилення соціального захисту вразливих категорій населення.

26–27.05.2025 голова КАС ВС Михайло Смокович узяв участь у Колоквіумі «Діалог з Європейським судом з прав людини — Консультативні висновки за Протоколом №16 до Конвенції та вплив рішень суду на національному рівні» та засіданні Генеральної Асамблеї АСА-Europe, організованих Вищим адміністративним судом Фінляндії. У межах візиту відбулися зустрічі з Президентом АСА-Europe Карі Куусініємі та Генеральним секретарем Асоціації Гертом Деберсакесом.



Важливим результатом стало набуття ВС статусу спостерігача в АСА-Europe, що є суттєвим кроком на шляху євроінтеграції України та зміцнення позицій КАС ВС у європейській спільноті вищих адміністративних юрисдикцій.

У січні 2025 року судді ВС у КАС здійснили низку навчальних візитів до Суду справедливості Європейського Союзу. Суддя Олеся Радишевська (20–24.01.2025) відвідала Академію європейського права (ERA) у м. Трір, взяла участь у судовому засіданні Суду справедливості Європейського Союзу та робочих зустрічах із його представниками, що сприяло поглибленню розуміння механізмів забезпечення єдності судової практики.

Суддя Альберт Єзеров (21–22.01.2025) ознайомився з видами судових проваджень Суду справедливості Європейського Союзу, особливостями розгляду справ та роллю суддів Загального суду, що має важливе значення для адаптації української практики до стандартів права ЄС.

Упродовж 2025 року відбулися робочі та навчальні візити суддів ВС у КАС до Німеччини, Австрії, Іспанії, Туреччини та Французької Республіки.

28.09.–04.10.2025 відбувся 19-й німецько-український колоквіум з адміністративного процесуального права, який є багаторічною та важливою сторінкою міжнародного співробітництва КАС ВС із Німецьким фондом міжнародно-правового співробітництва (IRZ) та Вищим адміністративним судом землі Рейнланд-Пфальц.

Ця зустріч відбувалася у рік 20-річчя запуску в Україні адміністративного судочинства. Німецький фонд міжнародно-правового співробітництва (IRZ) разом з адміністративними судами землі Рейнланд-Пфальц надавали консультації із цього питання і з того часу підтримують постійний професійний обмін. Цього року участь у колоквіумі брав голова КАС ВС Михайло



Смокович. Під час свого перебування члени делегації мали змогу взяти участь у судових засіданнях та обговорити актуальні питання адміністративного процесуального права зі своїми німецькими колегами.

Програма також включала відвідування Адміністративного суду в Майнці, а також прийом і дискусію в парламенті землі Рейнланд-Пфальц щодо поточних законодавчих процедур в адміністративному праві.

Гостей також привітав віцепрезидент парламенту землі Рейнланд-Пфальц.

У межах проекту «Посилення відповідності України стандартам ЄС у сфері верховенства права» голова КАС ВС Михайло Смокович перебував із робочим візитом у Німеччині та Австрії (20–24.10.2025), де відбулися зустрічі із суддями Федерального Конституційного Суду, Федерального Верховного Суду Німеччини, Федерального фінансового суду, Конституційного Суду Баварії, Федерального патентного суду, Конституційного Суду Австрії, а також із представниками Агентства ЄС з основоположних прав (FRA) та Федерального міністерства юстиції Австрії. Обговорювалися питання незалежності судової влади, застосування статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, організації судів, добо-



ру суддів та захисту прав людини в умовах воєнного стану.

Судді Ігор Олендер, Олег Шишов і Микола Яковенко (16–17.06.2025) перебували з візитом в Австрії, де ознайомилися з діяльністю Федерального адміністративного суду, Федерального фінансового суду та Верховного адміністративного суду Австрії, взяли участь у відкритих судових засіданнях і обговорили практичні аспекти розгляду податкових, митних і міграційних спорів.

Суддя Ян Берназюк у межах Програми обміну Мережі голів верховних судів ЄС здійснив візит до Королівства Іспанія (20–26.09.2025), під час якого відбулися зустрічі у Верховному Суді, Конституційному Суді, Державній Раді, Парламенті та Антикорупційній прокуратурі Іспанії. Основну увагу було приділено механізмам касаційного перегляду, забезпеченню єдності судової практики, боротьбі з корупцією та комунікації судів із суспільством.



Судді ВС у КАС також брали участь у міжнародних конференціях та професійних заходах, зокрема у Міжнародній конференції «Судові системи в перехідний період: реформи, інновації та правосуддя» у м. Лімож (Французька Республіка), а також у двосторонніх зустрічах із представниками судових систем Туреччини та Міжнародної організації праці.

Загалом міжнародна активність КАС ВС у 2025 році характеризувалася практичною спрямованістю. Набуття статусу спостерігача в АСА-Europe, поглиблення співпраці з інституціями ЄС і Ради Європи, вивчення досвіду провідних європейських судів і системне впровадження практики Суду справедливості Європейського Союзу та ЄСПЛ є важливими передумовами для подальшого зміцнення верховенства права та розбудови в Україні ефективної, незалежної й справедливої системи адміністративного судочинства.



КОМУНІКАЦІЯ ІЗ СУСПІЛЬСТВОМ

Комунікація з суспільством є важливим складником діяльності КАС ВС та спрямована на забезпечення відкритості судової влади, підвищення рівня довіри до суду й утвердження принципів верховенства права. У межах цього напрямку суд системно взаємодіє з громадянами, професійною юридичною спільнотою, студентською та учнівською молоддю, забезпечуючи доступ до інформації, професійний діалог і правопросвітницьку діяльність.

Упродовж звітного періоду комунікація із суспільством здійснювалася, зокрема, шляхом розгляду звернень і запитів громадян, участі суддів у фахових і публічних заходах за участю правників, проведення освітніх ініціатив для студентів і школярів, а також формування правової культури та розуміння ролі суду в демократичному суспільстві.

РОЗГЛЯД ЗАПИТІВ І ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН

Упродовж 2025 року в секретаріаті КАС ВС забезпечено системний та належний розгляд звернень громадян і юридичних осіб, а також інформаційних запитів і запитів на публічну інформацію як одного з ключових інструментів реалізації конституційних прав на звернення та доступ до інформації.

У звітному році опрацьовано 12 373 звернення та запити, зокрема заяви, скарги, клопотання і пропозиції від громадян та організацій, а також інформаційні та публічні запити. Крім того, організовано та проведено два особисті прийоми громадян.

Із загальної кількості звернень і запитів:

- 10 692 становили усні звернення та запити, отримані в телефонному режимі;
- 1681 — письмові документи, з яких:
- 890 — звернення громадян;
- 117 — запити на публічну інформацію;
- 48 — адвокатські запити;
- 626 — інші запити, зокрема щодо стану розгляду справ від учасників судових проваджень та органів державної влади в межах здійснення ними повноважень.

Аналіз змісту звернень засвідчив, що найпоширенішими були питання, пов'язані з:

- наданням інформації про стан і строки розгляду справ;
- отриманням копій судових рішень;
- ознайомленням із матеріалами справ;
- скеруванням справ після завершення касаційного розгляду.

Окрему групу звернень становили питання щодо прискорення касаційного розгляду справ, висловлення незгоди з процесу-

альною діяльністю суддів або ухваленими судовими рішеннями, функціонування автоматизованого розподілу справ, а також використання підсистем «Електронний суд» і «Електронний кабінет» ЄСІКС.

Досить поширеними у 2025 році були звернення з питань повернення судового збору, сплаченого за подання касаційних скарг. Зазначене питання порушувалося, зокрема, під час одного з особистих прийомів громадян і у значній частині письмових звернень. Незважаючи на те, що зміни до Порядку повернення (перерахування) коштів, помилково або надміру зарахованих до державного та місцевих бюджетів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 03.09.2013 №787 (зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.09.2013 за №1650/24182), набрали чинності ще 07.01.2025, наприкінці року до суду продовжували надходити заяви та клопотання, подані без дотримання вимог цього Порядку, що зумовлювало необхідність надання додаткових роз'яснень заявникам.

Як і в попередні звітні періоди, у 2025 році в секретаріаті КАС ВС було забезпечено додержання конституційних прав осіб на звернення та отримання інформації.

Обґрунтованих звернень, які б свідчили про порушення прав, законних інтересів чи свобод заявників або про наявність причин, що могли б створити перешкоди для їх реалізації, у 2025 році до КАС ВС не надходило, що свідчить про належний рівень організації роботи із зверненнями та запитами й дотримання встановлених законодавством процедур.

ДІАЛОГ З ЮРИДИЧНОЮ СПІЛЬНОТОЮ

Упродовж 2025 року судді ВС у КАС системно брали участь у заходах професійного спілкування з юридичною спільнотою, організованих ВС спільно з профільними професійними об'єднаннями, громадськими організаціями та освітніми платформами. Така діяльність була спрямована на обговорення актуальних питань адміністративного судочинства, формування єдиних підходів до застосування законодавства, розвиток правової доктрини та зміцнення довіри до судової влади.

Участь суддів ВС у КАС у публічних фахових дискусіях сприяла поширенню правових позицій ВС, підвищенню рівня правової культури професійного середовища та забезпеченню сталого діалогу між судовою владою і правничою спільнотою.

Зокрема, 24.01.2025 суддя ВП ВС Олена Губська взяла участь у заході на тему «Будівництво в історичних населених місцях: поточний стан та перспективи», організованому за участю Асоціації правників України. У своєму виступі суддя висвітлила проблемні аспекти законодавчого регулювання у сфері охорони культурної спадщини та проаналізувала ключові правові позиції ВС щодо здійснення будівельних робіт в історичних ареалах. Окрему увагу було приділено питанням правової визначеності, дотримання балансу між приватними та публічними інтересами й урахування міжнародних стандартів.

04.09.2025 суддя Ян Берназюк як розробник узяв участь у презентації Посібника з відповідального використання штучного інтелекту для правників і панельній дискусії щодо перспектив застосування ШІ в юридичній діяльності. У виступі наголошено на необхідності дотримання етичних і правових стандартів використання штучного інтелекту в судовій діяльності відповідно до Кодексу суддівської етики та збереження незалежності й неупередженості суду.

05.12.2025 суддя Наталія Коваленко взяла участь у вебінарі для правників, під час якого узагальнила правові висновки об'єднаної палати КАС ВС за 2022–2025 роки з процесуальних питань адміністративного судочинства, зокрема щодо розподілу судових витрат, апеляційного оскарження, перегляду справ за виключними обставинами та електронної комунікації суду з учасниками процесу.

07.03.2025 голова КАС ВС Михайло Смокович виступив на VII Судовому форумі, організованому Асоціацією адвокатів України. Під час виступу окреслено тенденції розвитку адміністративного судочинства в умовах воєнного стану, наголошено на гарантуванні права на судовий захист і забезпеченні безперервності здійснення правосуддя. Також було порушено питання ефективності роботи КАС ВС, незалежності судової влади та подальших напрямів реформування адміністративної юстиції.

04.04.2025 судді Наталія Блажівська, Ігор Дашутін та Ірина Желтобрюх в онлайн-форматі взяли участь у круглому столі «Касаційний перегляд: нюанси врахування новітньої практики Верховного Суду», організованому видавництвом «Юридична практика». Наталія Блажівська виступила співмодератором заходу.

Під час обговорення суддя Ігор Дашутін висвітлив конвенційний і національний виміри права на касаційне оскарження в податкових спорах, зокрема з урахуванням положень п. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики ЄСПЛ. Суддя Ірина Желтобрюх зосередилася на питаннях урахування нової практики ВС, межах касаційного перегляду та неприпустимості погіршення становища особи.

02.05.2025 голова КАС ВС Михайло Смокович узяв участь у круглому столі «Стан дотримання права на доступ до публічної

інформації у 2022–2024 роках», організованому Громадською організацією «Платформа прав людини». Під час заходу було презентовано результати моніторингового звіту та обговорено судову й адміністративну практику в справах щодо доступу до публічної інформації.

30.05.2025 суддя Валентина Юрченко виступила під час вебінару, присвяченого актуальним податковим спорам. Захід організували Комітет підприємців з податкових питань при Торгово-промисловій палаті України та ГО «Асоціація податкових консультантів». У доповіді було проаналізовано ключові рішення КАС ВС щодо податкових повідомлень-рішень, процедур перевірок, розмежування доходів і вимог до наказів на проведення перевірок, із акцентом на проблеми зворотної дії закону, критерії оцінки реальності господарських операцій і правомірність дій контролюючих органів.

30.09.2025 суддя Мирослава Білак провела лекцію для юристів-волонтерів спільноти Pro bono Громадської організації «Правозахисний центр для військовослужбовців “Принцип”», присвячену практиці ВС у справах щодо поранених військовослужбовців, зосередивши увагу на особливостях судового захисту соціальних прав цієї категорії осіб. Захід організовано Громадською організацією «Правозахисний центр для військовослужбовців “Принцип”».

22.03.2025 суддя Наталія Коваленко виступила на XXII Всеукраїнській правничій школі з судочинства в умовах війни, організованій Радою молодих юристів України та Європейським університетом у Києві. У доповіді було розкрито значення процесуальних строків для забезпечення правової визначеності, їх функції в адміністративному процесі, а також правові позиції ВС щодо перебігу, поновлення та наслідків пропуску строків у різних категоріях справ.



08.11.2025 у межах Форуму молодих юристів України 2025 голова КАС ВС Михайло Смокович у вітальному слові наголосив, що навіть в умовах збройної агресії російської федерації держава зобов'язана забезпечити кожному право на справедливий суд, а право людини на судовий захист не може бути обмежене всупереч принципу верховенства права.

Загалом участь суддів ВС у КАС у заходах із представниками юридичної спільноти у 2025 році сприяла поглибленню професійного діалогу, формуванню узгоджених правових підходів та підвищенню авторитету судової влади в суспільстві.

Системний діалог із юридичною спільнотою розглядався як інструмент зворотного зв'язку та професійної рефлексії щодо практики застосування адміністративного законодавства. Обговорення актуальних правових позицій, процесуальних новацій і викликів правозастосування сприяло формуванню спільного розуміння меж судового розсуду, ролі ВС у забезпеченні єдності судової практики та утвердженні принципу верховенства права. Така комунікація посилює довіру професійного середовища до судової влади та знижує ризики правової фрагментації.

ДІТЯМ ПРО СУД

Упродовж 2025 року судді ВС у КАС активно долучалися до правопросвітницьких заходів для учнів закладів загальної середньої освіти. Такі заходи були спрямовані на підвищення рівня правової культури дітей і підлітків, формування поваги до Конституції України, прав людини та принципів справедливого судочинства. Реалізація відповідних ініціатив є важливою складовою відкритості судової влади та інвестицією у формування правосвідомості майбутніх громадян України.

11.04.2025 суддя Наталія Коваленко провела інтерактивний «Урок справедливості» для учнів 6 й 8 класів Міжнародного ліцею Study Academy High School. Під час зустрічі школярі ознайомилися з основними положеннями Конституції України, дізналися про свої права й обов'язки, а також обговорили поняття гідності, незалежності та справедливості. Суддя роз'яснила роль суду в демократичному суспільстві та механізми судового захисту прав, зокрема можливості апеляційного й касаційного оскарження судових рішень. У форматі інтерактивних завдань учні моделювали правові ситуації, виконуючи ролі учасників судового процесу.

18.04.2025 суддя Ян Берназюк провів «Урок справедливості» для учнів 7–8 класів Спеціалізованої школи №16 Оболонського району міста Києва. У межах заходу школярі змоделювали судовий процес, аргументували власні правові позиції та спільно шукали компромісні рішення. Суддя акцентував увагу на значенні Конституції України, правах і обов'язках громадян, а також відзначив високий рівень активності та зацікавленості учнів. На згадку про зустріч школярі отримали ілюстроване видання «Конституція для всіх: і великих, і малих».

Упродовж 2025 року суддя Володимир Бевзенко провів зустріч з учнями 5–7 класів закладу загальної середньої освіти. Під час спілкування суддя розповів про власний професійний шлях, особливості юридичної професії, а також надав практичні поради щодо саморозвитку, вибору майбутньої професії, значення наполегливості та вивчення іноземних мов. Наприкінці заходу суддя відповів на запитання учнів.

09.05.2025 КАС ВС відвідали учні 7 класу ліцею №38 Шевченківського району міста Києва. У межах екскурсії школярі ознайомилися зі структурою ВС, повноваженнями адміністративних судів та особливостями їх діяльності. Секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїса Ханова поінформувала учнів про основи фінансового права та податкові правовідносини, а працівники секретаріату КАС ВС — про організацію роботи суду. Крім того, учні взяли участь у модельному судовому засіданні, що дозволило сформулювати практичне уявлення про судовий процес.



ДІАЛОГ ЗІ СТУДЕНТСТВОМ

Робота зі студентською та учнівською молоддю є важливим складником формування правової культури, професійної орієнтації та підготовки майбутніх фахівців у сфері права. Залучення молоді до ознайомлення з діяльністю суду сприяє поглибленню розуміння принципів судочинства, підвищенню рівня довіри до судової влади та формуванню практичних навичок правозастосування.

Упродовж 2025 року КАС ВС системно реалізовував заходи, спрямовані на взаємодію зі студентською та учнівською молоддю. Зокрема, у приміщенні суду організовано та проведено 11 екскурсій для студентів закладів вищої освіти та коледжів. Участь у них взяли студенти Національного університету «Києво-Могилянська академія», Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, Київського університету права НАН України, Національного універ-

ситету біоресурсів і природокористування України, Донецького національного університету імені Василя Стуса, Полтавського університету економіки і торгівлі, Державного університету «Київський авіаційний інститут», Львівського національного університету імені Івана Франка, Київського університету інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія», а також учні Технічного ліцею Дніпровського району міста Києва та Ліцею №38.

Програма екскурсій передбачала зустрічі з головою КАС ВС, суддями та працівниками Апарату суду. У межах таких заходів студенти мали можливість поспілкуватися із секретарем судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Раїсою Хановою, а також суддями Андрієм Жуком, Андрієм Загороднюком, Наталією Коваленко, Семеном Стеценком



і Володимиром Соколовим. Особливу увагу приділено особливостям адміністративного судочинства, організації роботи офісу судді та формуванню судової практики.

Невід'ємною складовою екскурсії стало проведення модельного судового засідання, під час якого студенти мали змогу подати касаційну скаргу, простежити за її рухом у суді, а також спробувати себе в ролі суддів і учасників судового процесу, що сприяло кращому розумінню процедур касаційного перегляду та функціонування судової системи загалом.

Протягом 2025 року в КАС ВС практику пройшли 19 студентів закладів вищої освіти. Зокрема, по п'ять студентів представляли Національний транспортний університет і Львівський національний університет імені Івана Франка, по два — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого та Національну академію внутрішніх справ, по одному — Фаховий

коледж Київського університету інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія», Київський університет інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія», Державний торговельно-економічний університет, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» та Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

Під час проходження практики студенти поглиблювали теоретичні знання та закріплювали їх на практиці, ознайомлювалися зі структурою суду, основними напрямками його діяльності та функціями суддів і працівників апарату. Вони працювали з процесуальними документами, вивчали порядок їх оформлення та реєстрації, аналізували судові рішення, брали участь у підготовці матеріалів до розгляду справ. Окрема увага приділялася питанням дотримання суддів-



ської етики, дисципліни, конфіденційності та культури професійного спілкування.

У 2025 році судді ВС у КАС також брали активну участь в освітніх і науково-практичних заходах для студентської аудиторії. Зокрема, 20.03.2025 суддя Наталія Коваленко провела зустріч зі студентами факультету правничих наук Національного університету «Києво-Могилянська академія», присвячену здійсненню правосуддя ВС як судом першої, апеляційної та касаційної інстанцій. У межах виступу роз'яснено особливості розгляду справ у різних інстанціях, строки апеляційного оскарження, питання подання нових доказів, наслідки неправильного застосування норм права та підстави касаційного оскарження судових рішень, зокрема положення статті 7 КАС України щодо застосування Конституції України як норм прямої дії. Суддя також наголосила на значенні адміністративної юрисдикції для захисту прав громадян від порушень з боку держави, проблемі виконання судових рішень та поділилася практичними порадами з власного професійного досвіду.

12–13.04.2025 судді Людмила Єресько та Володимир Соколов виступили спікерами Першої всеукраїнської школи з адміністративного права, організованої Полтавським осередком Ліги студентів Асоціації правників України. У межах заходу учасники отримали теоретичні знання та практичні навички з адміністративного судочинства: Людмила Єресько висвітлила питання

оскарження рішень, дій і бездіяльності органів влади, а Володимир Соколов — вплив рішень ВС на судову практику та розвиток держави.

26–27.04.2025 суддя Мирослава Білак разом з іншими суддями ВС взяла участь в оцінюванні учасників Третього муткорта із суддівської етики. Захід моделював засідання дисциплінарного органу, у межах якого команди учасників у ролях скажника та судді відпрацьовували навички застосування законодавства та практики ВС і ВРП. Судді відзначили високий рівень підготовки, риторичних навичок і володіння soft skills учасників, наголосивши на значенні заходу для формування розуміння етичних стандартів і дисциплінарної відповідальності суддів. Захід організовано Фондацією DEJURE у партнерстві з Вищим антикорупційним судом за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини.

Крім того, 20–21.06.2025 суддя Альберт Єзєров взяв участь у V Всеукраїнських студентських змаганнях з конституційного правосуддя, організованих Львівським національним університетом імені Івана Франка, а 23–28.09.2025 — у XIII Літній школі конституційного права, де висвітлив питання конституційної юриспруденції ординарних судів. 05.09.2025 судді Ян Берназюк і Володимир Кравчук долучилися до урочистої інавгурації Факультету права Українського католицького університету.

МЕДІЙНА АКТИВНІСТЬ

Комунікація для судової влади є невід’ємним елементом функціонування демократичної правової держави та одним із ключових інструментів зміцнення суспільної довіри до правосуддя. Її стратегічне значення полягає не лише в інформуванні, а й у формуванні зрозумілого, передбачуваного та право орієнтованого суспільного дискурсу навколо діяльності суду, особливо в умовах воєнного стану.

Комунікація КАС ВС у 2025 році була спрямована на забезпечення відкритості та прозорості судочинства, фахове роз’яснення правових позицій і процесуальних механізмів, а також на послідовне утвердження ролі ВС як інституції, що забезпечує єдність судової практики та верховенство права. Із цією метою КАС ВС системно інформував суспільство про ключові аспекти своєї діяльності, зокрема правові позиції, викладені в судових рішеннях, огляди та дайджести судової практики, статистичні показники надходження й розгляду справ, участь суддів і працівників секретаріату в професійних, міжнародних і просвітницьких заходах, а також освітню, культурну й благодійну діяльність.

Важливим етапом розвитку комунікації ВС у 2025 році став запуск «Подкасту Верховного Суду» — нового медіапроекту у відеоформаті, спрямованого на донесення складних правових питань у доступній формі та розширення аудиторії судової комунікації. Використання сучасних форматів і цифрових платформ засвідчило готовність судової влади адаптуватися до змін інформаційного середовища та запитів суспільства. Про питання адміністративного судочинства говорили суддя Ян Берназюк та суддя ВП ВС Олена Губська.

Упродовж 2025 року комунікативний супровід діяльності КАС ВС характеризувався такими показниками:

- ▶ пресрелізів (кейсів) щодо висвітлення правових позицій, викладених у судових рішеннях, — 25;
- ▶ вебінарів, семінарів-практикумів, міжнародних зустрічей, лекцій — 122;
- ▶ швидких новин — 1;
- ▶ повідомлень про позаробочі заходи КАС ВС у соціальних мережах «Фейсбук» та «Інстаграм» — 16;
- ▶ публікацій суддів ВС у КАС (блоги, інтерв’ю) — 7.

Для інформування зовнішньої аудиторії активно використовувалися офіційний вебсайт ВС, сторінки у соціальних мережах і медіа. Через платформи «Фейсбук», «Телеграм», «Вотсап», «Твіттер» та «Інстаграм» громадськість оперативно отримувала інформацію про актуальні правові позиції, новини судової практики, освітні й просвітницькі ініціативи суддів ВС у КАС.

Аналіз результатів комунікаційної діяльності свідчить про поступовий перехід від інформаційної функції до стратегічного діалогу з різними цільовими аудиторіями: професійною юридичною спільнотою, громадянським суспільством, молоддю та міжнародними партнерами. Зростання кількості підписників і загального охоплення аудиторії на комунікаційних майданчиках ВС підтверджує ефективність обраної комунікаційної моделі та підвищення рівня суспільного інтересу до діяльності КАС ВС.

У ширшому стратегічному вимірі медіаактивність КАС ВС у 2025 році стала інструментом інституційної стійкості судової влади в умовах воєнного стану, сприяла протидії дезінформації, забезпеченню правової визначеності та зміцненню довіри громадян до суду як незалежної, відкритої та професійної інституції. Отже, комунікація виступила не допоміжною, а повноцінною складовою реалізації принципу верховенства права та демократичної легітимації судової влади.



ВИСНОВКИ

Діяльність КАС ВС у 2025 році засвідчила високий рівень інституційної стійкості судової влади в умовах воєнного стану, зростання судового навантаження та трансформації публічно-правових відносин. Забезпечення безперервності правосуддя, ефективна організація роботи КАС ВС і його Апарату, дотримання процесуальних гарантій і єдності судової практики залишалися пріоритетними завданнями діяльності КАС ВС.

Велику роль у реалізації цих завдань відіграли фаховий діалог із судами різних інстанцій, активна участь у професійних і міжнародних заходах, а також послідовна комунікація з юридичною спільнотою, студентською молоддю та широкою громадськістю. Такі напрями діяльності сприяли не лише поширенню правових позицій ВС, а й формуванню правової культури, зміц-

ненню довіри до судової влади та утвердженню принципу верховенства права.

Міжнародне співробітництво у 2025 році набуло стратегічного значення, підтвердивши роль ВС як активного учасника європейського правового простору та інструменту юридичної дипломатії України. Інтеграція практики Суду справедливості Європейського Союзу і ЄСПЛ у національне правозастосування є важливою складовою євроінтеграційного поступу держави.

Загалом результати роботи КАС ВС у 2025 році свідчать про здатність ефективно виконувати свої конституційні функції, забезпечувати баланс між публічними інтересами та захистом прав людини, а також адаптуватися до викликів сучасного періоду, залишаючись ключовим елементом демократичної правової держави.

ДОСТУПНИЙ СУД

ВЕБСТОРІНКА ВС НА ВЕБПОРТАЛІ «СУДОВА ВЛАДА УКРАЇНИ»

- <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>

СПИСОК СПРАВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДО РОЗГЛЯДУ

- <https://court.gov.ua/assignments/>

СТАН РОЗГЛЯДУ СПРАВ

- <https://court.gov.ua/fair/sud9921/>

СПИСОК АВТОМАТИЧНО РОЗПОДІЛЕНИХ СПРАВ

- https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/autoassig_kas/

ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР СУДОВИХ РІШЕНЬ

- <https://reyestr.court.gov.ua/>

ОФІЦІЙНИЙ АКАУНТ ВС У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ «ФЕЙСБУК»

- <https://www.facebook.com/supremecourt.ua/>

АКАУНТ У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ «ІНСТАГРАМ»

- https://www.instagram.com/supremecourt_ua/

ОФІЦІЙНИЙ АКАУНТ ВС У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ X

- https://x.com/supremecourt_ua

ОФІЦІЙНИЙ КАНАЛ У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ «ТЕЛЕГРАМ»

- <https://t.me/supremecourtua>

ОФІЦІЙНИЙ КАНАЛ НА ВІДЕОХОСТИНГУ «ЮТУБ»

- <https://www.youtube.com/@supremecourtua>

ТЕЛЕГРАМ ЧАТБОТ ЄДИНОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВОГО ЦЕНТРУ ВЕБПОРТАЛУ «СУДОВА ВЛАДА УКРАЇНИ»

- <https://t.me/courtgovuabot>

ОФІЦІЙНИЙ КАНАЛ У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ «WHATSAPP»

- <https://www.whatsapp.com/channel/0029varu12sbkfi0qnxhft3t>



КАСАЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД
У СКЛАДІ ВЕРХОВНОГО СУДУ

-  м. Київ, вул. Князів Острозьких, 8, корп. 5, 01029
-  (044) 280-43-30
-  <http://supreme.court.gov.ua/supreme>
-  kas@supreme.court.gov.ua

ВИДАВЕЦЬ: ТОВ «ВД "ДАКОР"»

Свід. ДК № 4349 від 05.07.2012

-  м. Київ, просп. Степана Бандери, 20-а, 04655
-  (067) 153-96-73
-  vd_dakor@ukr.net
-  dakor.com.ua